POREZ NA DODANU VRIJEDNOSTI I OPOREZIVANJE UGOSTITELJSKE DJELATNOSTI

Batinić, Zvonimir

Master's thesis / Specijalistički diplomski stručni

2016

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Split, Faculty of economics Split / Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:124:487890

Rights / Prava: In copyright / Zaštićeno autorskim pravom.

Download date / Datum preuzimanja: **2024-03-29**

Repository / Repozitorij:

REFST - Repository of Economics faculty in Split

zir.nsk.hr

UNIVERSITY OF SPLIT

dabar

DIGITALNI AKADEMSKI ARHIVI I REPOZITORIJI

SVEUČILIŠTE U SPLITU
EKONOMSKI FAKULTET

ZAVRŠNI RAD

POREZ NA DODANU VRIJEDNOSTI I OPOREZIVANJE UGOSTITELJSKE DJELATNOSTI

Mentor:

mr.sc. Renko Letnić

Student:

Zvonimir Batinić

Split, kolovoz 2016.

SADRŽAJ:

1. UVOD 1

1.1. Problem i predmet istraživanja 1

1.2. Svrha i cilj istraživanja 1

1.3. Hipoteze istraživanja 1

1.4. Izvori podataka i metode 2

1.5. Struktura rada 2

1.6. Doprinos istraživanja 3

2. POREZ NA DODANU VRIJEDNOST U REPUBLICI HRVATSKOJ 4

2.1. Harmonizacija poreza na dodanu vrijednost u Republici Hrvatskoj u procesu pridruživanja Europskoj uniji 5

2.1.1. Najznačajnije promjene po provedbi harmonizacije poreza na dodanu vrijednost u Republici Hrvatskoj u procesu pridruživanja Europskoj uniji 7

2.2. Uvođenje poreza na dodanu vrijednost u Republici Hrvatskoj 9

2.3. Sustav poreza na dodanu vrijednost u Republici Hrvatskoj 11

3. SPECIFIČNOSTI OPOREZIVANJA UGOSTITELJSKE DJELATNOSTI 19

3.1. Zakonski okvir 19

3.2. Porezne stope 22

3.3. Nabava dolara 22

3.4. Primjer ugostiteljske djelatnosti 23

4. POREZ NA DODANU VRIJEDNOST I KONKURENTNOST UGOSTITELJSKE DJELATNOSTI U REPUBLICI HRVATSKOJ 27

4.1 Nalazi anketnog istraživanja 27

4.1.1. Nalazi anketnog istraživanja – djelatnici u turizmu 28

4.1.2. Nalazi anketnog istraživanja – ugostitelji 38

4.2. Utjecaj smanjenja stope poreza na dodanu vrijednost na konkurentnost ugostiteljske djelatnosti 48

5. ZAKLJUČAK.....49

PRILOZI 50

LITERATURA 57

SAŽETAK.....59

SUMMARY.....60

1. UVOD

1.1 Problem i predmet istraživanja

Porez na dodanu vrijednost u svijesti ugostitelja se manifestira kao oblik odricanja od potrošnje stoga nerijetko demotivira potencijalne poduzetnike za realizacijom poduzetničkog pothvata u segmentu ugostiteljstva, ali i utječe na održivost njihovog poslovanja.

Potaknut tim, a svjestan činjenice kako ugostiteljstvo u percepciji poduzetnika posjeduje imidž najprofitabilnije gospodarske djelatnosti, jer hrvatsko gospodarstvo počiva na turizmu, autor je odlučio izraditi rad na temu *Porez na dodanu vrijednosti i oporezivanje ugostiteljske djelatnosti*.

U radu su, stoga iznesena teorijska saznanja o porezu na dodanu vrijednost u Republici Hrvatskoj, specifičnostima oporezivanja u ugostiteljskoj djelatnosti te empirijska saznanja o utjecaju aktualnih stopa poreza na dodanu vrijednost na konkurentnost ugostiteljske djelatnosti u Republici Hrvatskoj.

1.2 Svrha i cilj istraživanja

Svrha istraživanja je analizirati utjecaj poreza na dodanu vrijednost na konkurentnost ugostiteljske djelatnosti u Republici Hrvatskoj.

Cilj istraživanja je definirati stopu poreza na dodanu vrijednost koje će doprinijeti rastu konkurentnosti ugostiteljske djelatnosti u Republici Hrvatskoj.

1.3 Hipoteze istraživanja

Identificirani problem i izabran predmet istraživanja doprinijeli su u definiciji hipoteza istraživanja koje glase:

H1: ... Stopa poreza na dodanu vrijednost od 13% negativno utječe na konkurentnost ugostiteljske djelatnosti te je treba smanjiti na 10%;

H2: ... Stopa poreza na dodanu vrijednost od 13% pozitivno utječe na konkurentnost ugostiteljske djelatnosti te je ne treba smanjiti na 10%.

1.4 Izvori podataka i metode

U izradi završnog rada autor je koristio Zakon o porezu na dodanu vrijednost, Pravilnik o porezu na dodanu vrijednost, Zakon o ugostiteljskoj djelatnosti, druge zakonske propise te dostupnu stručnu literaturu na internetu i u knjižnom fondu knjižnice Ekonomskog fakulteta u Splitu.

Metode kojima se autor služio u izradi rada su: metoda indukcije i dedukcije, metoda analize i sinteze, povijesna metoda, statistička metoda te metoda anketiranja.

1.5 Struktura rada

Uz uvod i zaključak, rad se sastoji od tri dijela.

U prvom dijelu su iznesena teorijska saznanja o uvođenju poreza na dodanu vrijednost u Republici Hrvatskoj, o obilježjima sustava te o harmonizaciji hrvatskog poreza na dodanu vrijednost s europskim sustavom.

U drugom dijelu su iznesene teorijske odrednice o ugostiteljskoj djelatnosti, o poreznim stopama koje se primjenjuju u ugostiteljskoj djelatnosti, o mjestu oporezivanja, porezu na potrošnju te porezu na nabavu dobara.

Spomenuti dijelovi predstavljaju teorijski okvir koji doprinosi uspješnoj provedbi istraživanja u kojem je istražen utjecaj stope poreza na dodanu vrijednost na konkurentnost ugostiteljske djelatnosti.

U zaključku su navedene smjernice koje minimiziraju negativan utjecaj poreza na dodanu vrijednost na konkurentnost ugostiteljske djelatnosti.

1.6 Doprinos istraživanja

Istraživanje ima za cilj definirati stopu poreza na dodanu vrijednost koja će doprinijeti rastu konkurentnosti ugostiteljske djelatnosti u Republici Hrvatskoj.

Sukladno tomu, istraživanje će koristiti društvu u cjelini jer učinci koji se ostvaruju promjenom postojeće stope poreza na dodanu vrijednost predstavljaju korist za privatni, javni sektor i za hrvatsko stanovništvo jer će se kroz realizaciju toga uz rast konkurentnosti ugostiteljske djelatnosti osigurati i:

- rast broja novih radnih mjesta u ugostiteljstvu i
- rast cijene rada zaposlenih u ugostiteljskoj djelatnosti.

2. POREZ NA DODANU VRIJEDNOST U REPUBLICI HRVATSKOJ

Prije uvođenja poreza na dodanu vrijednost u Hrvatskoj se potrošnja oporezivala porezom na promet proizvoda i usluga. Od 1993. do 1995. godine je postupno smanjivan broj stopa poreza na promet, što je naznačilo određene pripreme za uvođenje poreza na dodanu vrijednost.[1]

Uvođenjem poreza na dodanu vrijednost nastojali su se ukloniti nedostaci drugih oblika oporezivanja prometa budući da porez na dodanu vrijednost zbog načina na koji se obračunava i plaća ostvaruje određene prednosti. Najvažnije prednosti su: neutralnost poreza na dodanu vrijednost u poduzetničkom području, automatsko razlikovanje krajnje potrošnje od utroška za proizvodnju i daljnju prodaju, otežano izbjegavanje plaćanja poreza, izostanak kumulativnog učinka, široka porezna osnovica i izdašnost prihoda.[2]

[1] Kuliš D.: Oporezivanje potrošnje: porez na dodanu vrijednost i trošarine, Newsletter, Zagreb, 2007., str. 25.
[2]Djelomično preuzet tekst: Jelčić, B., Lončarić – Horvat, O., Šimović , J., Arbutina, H., Mijatović, N.: Financijsko pravo i financijska znanost, Narodne novine, Zagreb, 2008.

2.1 Harmonizacija poreza na dodanu vrijednost u Republici Hrvatskoj u procesu pridruživanja Europskoj uniji

Porez na dodanu vrijednost je postupno ugrađen u sve države članice Europske unije, a ubrzo su ga počele uvoditi i države koje nisu bile članice. Danas se primjenjuje kao oblik oporezivanja finalne potrošnje u svim zemljama u svijetu, izuzev u samo nekoliko federativnih država među koje se ubraja i SAD.[3]

Problematika poreznih stopa u sustavu poreza na dodanu vrijednost najprije je bila uređena Šestom direktivom[4] (Direktiva Vijeća 77/388/EEZ od 17. svibnja 1977.) koja je više puta mijenjana i dopunjavana.[5]

Zbog njene nepreglednosti i nerazumljivosti Europska komisija je donijela odluku o nužnosti uređivanja propisa o porezu na dodanu vrijednost. Tim je povodom usvojena nova sistematizirana Direktiva Vijeća 2006/112/EZ o zajedničkom sustavu oporezivanja poreza na dodanu vrijednost od 28. studenog 2006. s primjenom od 1. siječnja 2007. godine. Nova Direktiva je zapravo pročišćeni tekst Šeste direktive čime je Šesta direktiva stavljena izvan snage.[6]

Temeljna nakana usklađivanja oporezivanja ne znači izjednačavanje stopa i poreznih postupaka, nego uistinu usklađivanje i smanjivanje razlika u poreznim sustavima, u granicama mogućeg, što će dati kvalitetnu potporu provedbi načela jedinstvenog unutarnjeg tržišta.[7]

[3] Šimović, J., Šimović, H.: Fiskalni sustav i fiskalna politika Europske unije, Zagreb, 2006.
[4] Za englesku riječ „directive“ u Republici Hrvatskoj se često koristi naziv „smjernica“. Službeni termin koji se koristi u prijevodu pravne stečevine je „direktiva“ zbog čega će se on koristiti i u nastavku ovog rada.
[5] Mijatović, N.: Stope PDV-a u Europskoj uniji na dan 1. siječnja 2009. godine, Radno pravo, 2, 2009.
[6] Kako je Šesta direktiva zbog dugogodišnje uporabe postala sinonim za zakonodavni okvir oporezivanja PDV-om često se rabi pojam “Šesta direktiva” iako se radi o Direktivi 2006/112/EZ.
[7] Kuliš, D.: Stope PDV-a u Europskoj uniji, Porezni vjesnik, 4, 2005., str. 40.

Iako je Direktiva 2006/112/EZ uredila pitanje stopa i predvidjela jednu standardnu te do dvije snižene stope, nekim su starim članicama u vrijeme donošenja Šeste direktive ili novim članicama tijekom procesa pridruživanja Europskoj uniji dopuštena određena izuzeća i dopuštenja u određenom prijelaznom razdoblju. Sve je to dovelo do mnogobrojnih odstupanja od općeg modela i velikih razlika u broju i visinama stopa među državama članicama. Danas su u stvarnoj primjeni sljedeće stope[8]:

1. standardna stopa koja prema Direktivi 2006/112/EZ ne može biti niža od 15%;
2. snižena stopa koja ne smije biti niža od 5%;
3. super snižena stopa[9] je stopa niža od 5%, ali viša od 0%. Prema odredbi Direktive 92/77/EEZ države koje su imale u primjeni super sniženu stopu Poreza na dodanu vrijednost 1. siječnja 1991. godine mogle su je i dalje zadržati;
4. tzv. parking stopa[10] koja je niža od standardne, ali viša od snižene stope Poreza na dodanu vrijednost. Zemlje članice koje su na dan 1. siječnja 1991. godine primjenjivale sniženu stopu na proizvode i usluge koji nisu navedeni u Dodatku III i koje moraju ukinuti primjenu te stope, mogu u prijelaznom razdoblju nastaviti primjenjivati sniženu stopu pod uvjetom da nije niža od 12%;
5. nulta stopa koja je predviđena za izvoz primjenjujući načelo zemlje odredišta, ali Direktiva 2006/112/EZ dopušta u prijelaznom razdoblju primjenu nulte stope i za isporuke u tuzemstvu pojedinim zemljama članicama koje su je primjenjivale prije 1. siječnja 1991. godine za isporuke unutar zemlje;
6. tzv. geografska stopa[11] koja je zapravo snižena standardna stopa, a koriste je, u cilju poticanja ekonomske aktivnosti, pojedine zemlje članice Europske unije u posebnim područjima kao što su turističke regije, udaljeni otoci, slobodne trgovinske zone i sl.

[8] Javor, Lj.: Stope PDV-a u zemljama Europske unije s osvrtom na stope u Republici Hrvatskoj, Suvremeno poduzetništvo, 2, 2004.
[9] Šimović J., Šimović H.: Fiskalni sustav i fiskalna politika Europske unije, Zagreb, 2006., str. 134.
[10] Šimović J., Šimović H.: Fiskalni sustav i fiskalna politika Europske unije, Zagreb, 2006., str. 134.
[11] Šimović J., Šimović H.: Fiskalni sustav i fiskalna politika Europske unije, Zagreb, 2006., str. 141.

2.1.1 Najznačajnije promjene po provedbi harmonizacije poreza na dodanu vrijednost u Republici Hrvatskoj u procesu pridruživanja Europskoj uniji

Hrvatski zakon o porezu na dodanu vrijednost je rađen na temelju odredbi Šeste smjernice Europske unije i uz pomoć njemačkih poreznih stručnjaka. Zbog toga su temeljna obilježja hrvatskog Zakona o porezu na dodanu vrijednost u značajnoj mjeri sukladna odredbama Šeste smjernice.[12]

Opće prihvaćene karakteristike koje mora imati moderni porezni sustav su sljedeće: [13]

a) jednostavnost, određenost i prigodnost – za poreznog obveznika jednostavan mora biti obračun iznosa poreza koji mora platiti, a također i dospijeće plaćanja;
b) prilagodljivost – porezne politike i njihova struktura moraju se moći prilagoditi novonastalim promjenama;
c) administrativna učinkovitost – troškovi porezne administracije i nadzora poreza moraju biti u primjerenom odnosu s ostvarenim prihodima od poreza. U te administrativne troškove trebali bi se uključivati i troškovi žalbenog postupka te usluge odvjetnika i poreznih savjetnika upravo zbog toga što takvi troškovi pogađaju umirovljenike, siromašnije stanovnike i male porezne obveznike;
d) neutralnost – država mora zadržati neutralnost u određenim uvjetima jer ipak se koristi fiskalnom politikom kao instrumentom usmjeravanja gospodarstva;
e) pravednost – porezni propisi i politike moraju biti pravedne, a to se postiže tek kada ih porezni obveznici kao takve prihvate. Pravednost poreza se vidi u horizontalnoj i vertikalnoj jednakosti. Načelo horizontalne jednakosti zahtijeva da se iz istog iznosa dohotka plaća isti iznos poreza. Načelo vertikalne jednakosti zahtijeva da se iz veće ekonomske snage plaća i relativno veći iznos poreza.

[12] Šimović,J.: "Hrvatski zakon o porezu na dodanu vrijednost", grupa autora, HZRIFD Zagreb,1996. godina.
[13] Spajić,F.: Porezni sustav u Hrvatskoj, Pula, 2000. godina, Simpozij računovođa i financijskih djelatnika, HZRIFD, Zagreb,2000.

Europska unija teži slobodnom kretanju ljudi, roba, usluga, proizvoda i kapitala što je moguće kroz harmonizaciju poreznih propisa u zemljama članicama EU.

Trenutno su u svim zemljama članicama u potpunosti usklađeni carinski propisi, stope oporezivanja su različite, no neovisno o tomu zakonski propisi su jednako važeći u zemljama Europske zajednice.

Usklađeno sa zahtjevima Europske unije u RH:

- oporezuju se proizvodi koji su zajednički određeni za zemlje EU (duhanski proizvodi, alkoholna pića i pivo, naftni derivati),
- nadzor i naplatu provodi carinska služba,
- postoje registrirana i kontrolirana skladišta iz koji se proizvodi isporučuju na tržište,
- proizvodi koji se izvoze ne oporezuju se nego se to provodi u zemlji uvoza,
- za pojedine poreze uzimaju se u obzir ekološki, zdravstveni i gospodarski zahtjevi.

U zemljama Europske unije, kao i u najvećem broju ostalih zemalja, u primjeni je potrošni oblik poreza na dodanu vrijednost, koji se primjenjuje prema načelu odredišta, a iznos porezne obveze izračunava se pomoću kreditne metode.[14]

[14] Kesner - Škreb, M.: Porez na dodanu vrijednost, Financijska praksa, 6, 1995., str. 656.

2.2 Uvođenje poreza na dodanu vrijednost u Republici Hrvatskoj

Zakon o porezu na dodanu vrijednost u Republici Hrvatskoj (u daljnjem tekstu: *Zakon*) je donesen u srpnju 1995. godine, no zbog procjene da će u prvom tromjesečju primjene izazvati inflatorni učinak *Zakon* je u primjeni od 1. siječnja 1998. godine.

U prvoj godini primjene *Zakona* stopa poreza na dodanu vrijednost je iznosila 22%,[15] a ostvareno je:

- jednokratno povećanje cijena za 2,4%[16] (najveći pritisak na standard stanovništva je nastao povećanjem cijena komunalnih usluga među kojima je evidentiran najveći porast cijena istih usluga u Bjelovaru od 31,4%[17]),
- povećanje proračunskih prihoda za 20.228.200,00 kuna što predstavlja 46,17% ukupnih proračunskih prihoda.

Od uvođenja nulte stope poreza na dodanu vrijednost na kruh, mlijeko, knjige, lijekove i ortopedska pomagala evidentirano je smanjenje proračunskih prihoda u 1999. godini za 2%. Kasnije, u slijedećih pet godina, je nastavljen uzlazni trend rasta prihoda te je sukladno tomu u:

- 2000. godini ostvareno 10% više prihoda u odnosu na 1999. godinu,
- 2001. godini ostvareno 6% više prihoda u odnosu na 2000. godinu,
- 2002. godini ostvareno 11% više prihoda u odnosu na 2001. godinu,
- 2003. godini ostvareno 8% više prihoda u odnosu na 2002. godinu.

Uvođenje nulte stope poreza na dodanu vrijednost u prethodno navedenom razdoblju je nastavljeno te je od 2000. godine uvedena nulta stopa poreza na dodanu vrijednost na znanstvene časopise i usluge javnog prikazivanja filmova, a od 2001. godine je uvedena i za usluge organiziranog boravka koje se plaćaju doznakama iz inozemstva.

Sukladno navedenom jasno je da je porez na dodanu vrijednost najznačajniji instrument prikupljanja prihoda u Republici Hrvatskoj.[18]

---

[15] Djelomično preuzet tekst: Zakon o porezu na dodanu vrijednost NN 73/13, 99/13, 148/13, 153/13, 143/14

[16] Godišnjaci Ministarstva financija od 1994. do 1997. godine na www.mfin.hr; službena stranica posjećena 17.08.2016. godine.

[17] Godišnjaci Ministarstva financija od 1998. godine na www.mfin.hr; službena stranica posjećena 17.08.2016. godine.

Taj status je porez na dodanu vrijednost zadržao dan-danas što je vidljivo iz dokumenta Vlade Republike Hrvatske naziva: „*Obrazloženja državnog proračuna i financijskih planova izvanproračunskih korisnika za 2016. i projekcije za 2017. i 2018. godinu"*. Prema podacima zastupljenim u dokumentu vidljivo je da porez na dodanu vrijednost kao stavka čini od trideset do četrdeset posto ostvarenih prihoda u proračunu u 2014. i 2015. godini, [19] a taj postotak se odnosi na razdoblje od 2016. do 2018. godine prema kojem je plan ostvariti u:

- 2016. godini 44,4 milijarde kuna prihoda od Poreza na dodanu vrijednost,
- 2017. godini 45,8 milijardi kuna prihoda od Poreza na dodanu vrijednost,
- 2018. godini 47,4 milijarde kuna prihoda od Poreza na dodanu vrijednost.[20]

[18] Djelomično preuzet tekst: Jelčić, B.: Javne financije, RRiFPlus, Zagreb, 2001., str. 33.
[19] https://vlada.gov.hr/UserDocsImages//Sjednice/2016/7%20sjednica%20Vlade//7%20-%201.4.pdf
[20] https://vlada.gov.hr/UserDocsImages//Sjednice/2016/7%20sjednica%20Vlade//7%20-%201.4.pdf

2.3 Sustav poreza na dodanu vrijednost u Republici Hrvatskoj

Porez na dodanu vrijednost (PDV) je u Republici Hrvatskoj neizravan državni porez koji se zasniva na načelu odredišta, potrošnog je tipa, a pri obračunu se primjenjuje kreditna metoda. Porez na dodanu vrijednost je porez na promet koji se obračunava u svakoj fazi proizvodno – prodajnog ciklusa, ali samo na iznos dodane vrijednosti koja je stvorena u određenoj fazi, a ne na cjelokupnu vrijednost proizvodnje. Porez na dodanu vrijednost, a posebno onaj pri kojem se oporezivanje vrši po jednostopnom sustavu, raspoređuje porezni teret regresivno u odnosu na prihode poreznog obveznika. Budući da relativni udio potrošnje u dohotku pada kada dohodak raste, porez na dodanu vrijednost teže pogađa siromašniji nego bogatiji dio pučanstva.[21]

Porez na dodanu vrijednost jest porez koji se obračunava i plaća u svim fazama proizvodnog i prometnog ciklusa, ali tako da se u svakoj fazi oporezuje samo iznos dodane vrijednosti koja se ostvarila u toj fazi proizvodno – prometnog ciklusa.[22]

Porez na dodanu vrijednost je jedan od oblika općeg poreza na promet, i to neto svefazni porez na promet[23] jer se njime oporezuju sve faze proizvodno – prometnog ciklusa, ali samo vrijednost dodana[24] u pojedinoj fazi oporezivanja.

Porez na dodanu vrijednost je vrlo složeni porez stoga razlikujemo njegova tri oblika: proizvodni, dohodovni i potrošni oblik. Svaki od tih oblika može se zasnivati na dva načela, načelu podrijetla i načelu odredišta, dok se sam iznos poreza može izračunati prema tri različite metode: zbrajanja, oduzimanja i kreditnoj metodi.[25]

---

[21] Šimović i suradnici: Porez na dodanu vrijednost, Birotehnika, Zagreb, 1997., str.59.
[22] Djelomično preuzet tekst: Jelčić, Bo., Lončarić – Horvat, O., Šimović, J., Arbutina, H., Mijatović, N.: Hrvatski fiskalni sustav, Narodne novine, Zagreb, 2004, str. 54.
[23] Opći porez na promet moguće je podijeliti na slijedeće oblike: svefazni (bruto i neto) porez na promet, višefazni (bruto i neto) porez na promet i jednofazni porezi na promet.
[24] Kesner – Škreb, M.: Pojmovnik PDV-a, Financijska praksa, 2, 1996, str. 237.
[25] Djelomično preuzet tekst: Jelčić, Bo., Lončarić – Horvat, O., Šimović, J., Arbutina, H., Mijatović, N.: Financijsko pravo i financijska znanost, Narodne novine, Zagreb, 2008.

Elementi sustava poreza na dodanu vrijednost:

1) Obveznik poreza na dodanu vrijednost

Obveznik poreza na dodanu vrijednost je svaka osoba koja samostalno obavlja gospodarsku djelatnost koja je oporeziva prema *Zakonu o porezu na dodanu vrijednost*. To mogu biti:[26]

- trgovačka društva,
- obrtnici ili drugi oblik slobodnih zanimanja,
- građani koji obavljaju povremenu samostalnu djelatnost (trgovački putnici, autorske djelatnosti, novinari, znanstvenici, stručnjaci),
- javne ustanove u kulturi.

Poduzetnik koji ostvari prihod veći od 230.000,00 kn postaje obveznikom poreza na dodanu vrijednost po sili zakona,[27] a temeljni kriterij ulaska, kao i izlaska, u sustav poreza na dodanu vrijednost je vrijednost ostvarenih isporuka u prethodnoj godini.

Dokazno sredstvo i mehanizam kontrole korišten u izračunu točnog iznosa porezne obveze je račun. Obveznici poreza na dodanu vrijednost računaju iznos porezne obveze pomoću računa za prodana i kupljena dobra i usluge na način da iznos poreza iskazanog na ulaznim računima oduzima od poreza koji je morao iskazati na računima za prodaju svojih proizvoda ili usluga.

Račun kod poreza na dodanu vrijednost mora sadržavati:[28]

1. mjesto izdavanja, broj i nadnevak,
2. ime, adresu i matični broj prodavatelja,
3. ime, adresu i porezni broj kupca,
4. količinu, cijenu, trgovački naziv isporučenih dobara, vrstu,

[26] http://www.ijf.hr/pojmovnik/porezna.htm, posjećeno 17.08.2016.
[27] Pravilnik o porezu na dodanu vrijednost NN 73/13
[28] http://www.porezna-uprava.hr/HR_publikacije/Lists/mislenje33/Display.aspx?id=18648, posjećeno 17.08.2016.

5. nadnevak isporuke dobara ili obavljenih usluga,
6. iznos cijene isporučenih dobara, usluga po poreznoj stopi,
7. iznos poreza razvrstan po poreznoj stopi,
8. zbrojni iznos naknade i poreza.

2) Predmet oporezivanja

Porez na dodanu vrijednost se plaća:[29]

1. na isporuke svih vrsta dobara (proizvoda, roba, novoizgrađenih građevina, opreme i sl.) i sve obavljene usluge u tuzemstvu uz naknadu:
    a) koje poduzetnik izvrši baveći se svojom gospodarskom ili drugom djelatnosti,
    b) koje se obavljaju na osnovi zakonskih odredbi ili odluka državnih tijela,
2. na uvoz dobara u tuzemstvo pri čemu se pod uvozom razumijeva i unos i prijam i drugi oblici uvoza dobara.

Tuzemstvo je teritorij Republike Hrvatske, osim slobodnih zona utvrđenih posebnim zakonom. Poduzetnikom se smatra pravna ili fizička osoba koja samostalno i trajno obavlja djelatnost s namjerom ostvarivanja prihoda.

3) Porezna osnovica

Porezna osnovica također je važan element poreza na dodanu vrijednost. Predstavlja naknadu koju čini sve ono što je isporučitelj primio ili treba primiti za te isporuke uključujući iznose subvencija koji su izravno povezani s cijenom isporučenih dobara ili usluga odnosno marža koja je jednaka razlici između prodajne i nabavne cijene isporučenih dobara, umanjeno za svotu poreza na dodanu vrijednost koja je sadržana u toj marži.[30]

Poreznu osnovicu čini naknada za isporučena dobra ili obavljene usluge odnosno iznos za koji će se porezna osnovica smanjiti nakon što porezni obveznik podmiri svoju poreznu obvezu.

[29] Djelomično preuzet tekst: Zakon o porezu na dodanu vrijednost NN 73/13, 99/13, 148/13, 153/13, 143/14
[30] Djelomično preuzet tekst: Zakon o porezu na dodanu vrijednost NN 73/13, 99/13, 148/13, 153/13, 143/14

Pri uvozu poreznu osnovicu čini carinska osnovica utvrđena prema carinskim propisima, uvećana za carinu, pristojbe i posebne poreze koji se plaćaju u postupku uvoza. Iznos se uobičajeno određuje u postocima. [31]

4) Porezne stope

Pojmom porezne stope označuje se veličina poreznog tereta u odnosu prema poreznoj osnovici, odnosno iznos za koji će se porezna osnovica smanjiti nakon što porezni obveznik podmiri svoju poreznu obvezu. Takav iznos obično se određuje u postocima.[32]

Sistematizaciju poreznih stopa kod višestopnog sustava poreza na dodanu vrijednost moguće je izvršiti na sljedeći način:[33]

1. standardna ili opća stopa po kojoj se oporezuje najveći dio proizvoda, a na koje se ne primjenjuje snižena, povišena ili nulta porezna stopa niti se na njih odnose propisi o poreznim oslobođenjima.
2. snižena (povlaštena) stopa koja je niža od standardne, a kojom se oporezuje promet proizvoda bitnih za životni standard, proizvoda široke potrošnje (prehrambeni proizvodi, lijekovi, knjige i sl.).
3. povišena (luksuzna) stopa koja je viša od standardne, a primjenjuje se na promet luksuznih proizvoda.
4. nulta stopa ili porezno oslobođenje s pravom odbitka pretporeza[34] je takva stopa kod koje porezni obveznik plaća porez po nultoj stopi. Takav porezni obveznik ulazi u sustav poreza na dodanu vrijednost te ima pravo plaćeni porez odbiti kao pretporez[35].

[31] Djelomično preuzet tekst: Zakon o porezu na dodanu vrijednost NN 73/13, 99/13, 148/13, 153/13, 143/14
[32] Djelomično preuzet tekst Jelčić, B., Lončarić – Horvat, O., Šimović, J., Arbutina, H., Mijatović, N.: Financijsko pravo i financijska znanost, Narodne novine, Zagreb, 2008.
[33] Djelomično preuzet tekst: Šimović, J., Šimović, H.: Fiskalni sustav i fiskalna politika Europske unije, Zagreb, 2006.
[34]Za razliku od nulte stope porezno oslobođenje bez prava na odbitak pretporeza ili izuzeće znači da porezni obveznik ne obračunava porez na dodanu vrijednost na svoje proizvode i usluge. Takav se porezni obveznik nalazi izvan sustava PDV-a, nema pravo na odbitak pretporeza te se smatra krajnjim potrošačem.
[35] Prilagođeno prema: Šimović, J.: Mjesto i uloga nulte stope u sustavu poreza na dodanu vrijednost, Hrvatska pravna revija, 6, 2004.

Porez na dodanu vrijednost se obračunava i plaća:[36]

1. po sniženoj stopi 5 % na:

- sve vrste kruha,
- sve vrste mlijeka,
- knjige stručnog, umjetničkog, znanstvenog, kulturnog i obrazovnog sadržaja,
- lijekove određene u skladu s odlukom o utvrđivanju liste lijekova HZZO,
- medicinsku opremu, pomagala i druge sprave koje se koriste za ublažavanje i liječenje invalidnosti isključivo za osobnu uporabu invalida propisane *Pravilnikom o ortopedskim i drugim pomagalima*,
- kino ulaznice,
- novine novinskog nakladnika koji ima statut medija, otisnute na papiru koje izlaze dnevno kao opće - informativni tisak, objavljuju novinarske autorske tekstove u opsegu od najmanje 25 000 riječi, znanstvene časopise.

2. po sniženoj stopi 13% za:

- usluge smještaja ili smještaja s doručkom, polupansiona ili punog pansiona u hotelima ili objektima slične namjene,
- usluge pripremanja hrane i obavljanja usluga prehrane u ugostiteljskim objektima,
- jestiva ulja i masti, biljnog i životinjskog podrijetla,
- dječju hranu i prerađenu za dojenčad i malu djecu,
- isporuku vode,
- bijeli šećer od trske i šećerne repe,
- ulaznice za koncerte,
- časopise za kulturu i umjetnost.

3. po osnovnoj stopi od 25%.

- sve ostalo kad se PDV ne obračunava i ne plaća po stopi od 5% ili 13%

[36] Preuzeto sa: http://infos.hok.hr/faq/c_porezi_i_carine/c3_pdv/koje_su_stope_poreza_na_dodanu_vrijednost, posjećeno 01.09.2014

5) Mjesto isporuke

Porez na dodanu vrijednost se plaća prema mjestu isporuke dobara ili obavljanja usluga. Mjestom isporuke dobara se smatra mjesto gdje se dobro nalazi u trenutku isporuke ako nije otpremljeno, a ako je otpremljeno onda se mjestom isporuke smatra ono mjesto gdje se ono nalazilo prije isporuke. Mjestom obavljanja usluge smatra se sjedište poduzeća koje obavlja usluge ili mjesto gdje se usluge stalno obavljaju.

Mjestom isporuke dobara razumijeva se:

- mjesto gdje se dobro nalazi u trenutku isporuke ako nije otpremljeno. Ako je dobro otpremljeno, tada se smatra da je mjesto isporuke dobra ono mjesto na kojemu se ono nalazilo na početku otpreme,
- mjesto postavljanja dobra koje postavlja isporučitelj ili netko u njegovo ime.

Mjestom obavljanja usluga razumijeva se sjedište poduzeća koje obavlja usluge ili mjesto gdje se usluge stalno obavljaju. Ako uslugu obavi poslovna jedinica, onda se mjestom obavljanja usluge smatra mjesto sjedišta poslovne jedinice. Ako takvo mjesto ne postoji, tada se mjestom obavljanja usluge smatra mjesto gdje poduzetnik koji obavlja uslugu ima svoje stalno boravište ili prebivalište.[37]

6) Porezna oslobođenja

U sustavu poreza na dodanu vrijednost u Republici Hrvatskoj primijenjen je tzv. koncept institucionalnog oslobođenja plaćanja poreza na dodanu vrijednost. Pri tom konceptu određene institucije su oslobođene plaćanja ovog poreza, što znači da ne mogu na isporuke svojim kupcima zaračunavati porez na dodanu vrijednost. Također, u rashode ovih institucija uključen je porez na dodanu vrijednost koji je sadržan u računima dobavljača koji su obveznici poreza na dodanu vrijednost.

[37] Djelomično preuzet tekst: Zakon o porezu na dodanu vrijednost NN 73/13, 99/13, 148/13, 153/13, 143/14

Porezna oslobođenja u tuzemstvu:

1. najam stambenih prostorija,
2. usluge i isporuke dobara banaka, štedionica, štedno-kreditnih organizacija, te društava osiguranja i reosiguranja,
3. priređivanje posebnih igara na sreću,
4. usluge i isporuke dobara dr. medicine i stomatologije, te medicinskih sestara koje pružaju usluge u privatnoj praksi,
5. usluge liječenja u zdravstvenim ustanovama,
6. usluge i isporuke dobara što ih obavljaju ustanove socijalne skrbi,
7. usluge i isporuke dobara ustanova za dječju skrb,
8. usluge i isporuke dobara predškolskih, osnovnih, srednjih i visokoškolskih ustanova,
9. usluge i isporuke dobara vjerskih zajednica i ustanova,
10. usluge i isporuke dobara javnih ustanova u kulturi.

Također, postoje porezna oslobođenja pri uvozu i pri izvozu. Izvoz ima praktično značenje nulte stope jer izvoznici imaju pravo na odbitak pretporeza. Kod institucionalnog oslobođenja poreza na dodanu vrijednost mišljenja smo da bi za korisnike njihovih usluga bilo bolje da su u sustavu poreza na dodanu vrijednost (i da imaju pravo na odbitak pretporeza pa makar i po nultoj stopi poreza na dodanu vrijednost) jer na taj način ne bi prevaljivale nastali trošak na korisnike svojih usluga, odnosno njihove usluge bi postale jeftinije.[38]

Kalendarska godina jest razdoblje oporezivanja. Obračunskim razdobljem se smatra jedan mjesec. Obračunati i prijavljeni porez na dodanu vrijednost porezni obveznik mora platiti u rokovima koji su propisani za podnošenje porezne prijave.[39]

[38] Djelomično preuzet tekst: Zakon o porezu na dodanu vrijednost NN 73/13, 99/13, 148/13, 153/13, 143/14
[39] B. Jelčić, O. Lončarić-Horvat, J. Šimović, H. Arbutina i N. Mijatović: "Hrvatski fiskalni sustav", Narodne novine, Zagreb, 2004.godine, str.88.

7) Pretporez

Jezgrom sustava poreza na dodanu vrijednost smatra se pretporez i ispostavljanje računa.[40]

Pretporez je iznos poreza na dodanu vrijednost iskazan na primljenim računima za isporuke dobara i usluga od drugih poduzetnika. Porezni obveznik ima pravo na odbitak pretporeza i na povrat poreza ako je iznos pretporeza po primljenim računima veći od njegove porezne obveze koja nastaje po izdanim računima. Po toj osnovici porezni obveznik ima pravo na povrat poreza i tu razliku obvezna je vratiti Porezna uprava u roku od 15 dana od dana podnošenja prijave.[41]

[40] B. Jelčić, O. Lončarić-Horvat, J. Šimović, H. Arbutina i N. Mijatović: "Hrvatski fiskalni sustav", Narodne novine, Zagreb, 2004.godine, str.88.
[41] Djelomično preuzet tekst: Zakon o porezu na dodanu vrijednost NN 73/13, 99/13, 148/13, 153/13, 143/14

3. SPECIFIČNOSTI OPOREZIVANJA UGOSTITELJSKE DJELATNOSTI

Iznos poreza na dodanu vrijednost koju plaća porezni obveznik – ugostitelj ima izrazito visok udio u strukturi troškova poslovanja istoga. Sukladno tomu, a u svrhu upoznavanja materije na temu oporezivanja ugostiteljske djelatnosti u ovom poglavlju će se iznijeti najvažnije teorijske odrednice o ugostiteljskoj djelatnosti, o poreznim stopama i o drugim elementima koji će doprinijeti uspješnoj provedbi istraživanja koje će se provesti u radu.

3.1 Zakonski okvir[42]

Prema Zakonu o ugostiteljskoj djelatnosti, ugostiteljskom djelatnošću se smatra:

- pripremanje hrane i obavljanje usluga prehrane;
- pripremanje i usluživanje pića i napitaka;
- pripremanje hrane za potrošnju na drugome mjestu (npr. u prijevoznim sredstvima, na priredbama i sl.);
- opskrba tom hranom (catering),
- te obavljanje usluga smještaja.

Ugostiteljsku djelatnost mogu obavljati trgovačka društva, zadruge, trgovci pojedinci i obrtnici koji ispunjavaju uvjete propisane za tu djelatnost te druge pravne i fizičke osobe.

Pripremanje i posluživanje toplih i hladnih napitaka, bezalkoholnih pića i jednostavnih jela, što pravne i fizičke osobe organiziraju za potrebe svojih djelatnika i članova u vlastitima poslovnim prostorijama i prostorima, prema Zakonu o ugostiteljskoj djelatnosti, ne smatra se ugostiteljskom djelatnošću. Ugostiteljskom djelatnošću ne smatra se ni usluge prehrane i smještaja u objektima ustanova socijalne skrbi, zdravstva, odgoja, obrazovanja i drugih sličnih ustanova, Oružanih snaga RH i Ministarstva unutarnjih poslova, ako se te usluge obavljaju isključivo vlastitim djelatnicima, pripadnicima ili korisnicima.

[42] Djelomično preuzet tekst: Zakon o ugostiteljskoj djelatnosti NN 85/15

U obavljanju djelatnosti ugostitelj je obvezan:

- na ulazu u ugostiteljski objekt vidno istaknuti natpis s oznakom vrste i kategorije ugostiteljskog objekta,
- na ulazu u objekt vidno istaknuti obavijest o radnom vremenu i radnima odnosno neradnim danima i pridržavati se toga radnog vremena,
- utvrditi kućni red u ugostiteljskim objektima za smještaj i istaknuti ga na recepciji te izvadak iz kućnog reda istaknuti u svim sobama i apartmanima,
- utvrditi normative o utrošku namirnica za pojedino jelo, piće i napitak, davati usluge u količinama i kakvoći sukladno normativima te na zahtjev normativ predočiti gostu,
- primjetno istaknuti cijene ponuđenih usluga na način dostupan gostima i pridržavati se istaknutih cijena, a u pogledu usluga smještaja u cjenicima istaknuti i svotu boravišne pristojbe te cjenike staviti na raspolaganje gostima u dovoljnom broju primjeraka,
- izdati gostu račun za svaku ugostiteljsku uslugu, uz naznaku vrste, količine i cijene usluga, odnosno za odobren popust, a u vezi s uslugom smještaja navesti u računu i svotu boravišne pristojbe,
- pridržavati se propisanoga radnog vremena,
- onemogućiti iznošenje pića i napitaka radi potrošnje izvan zatvorenih prostora ugostiteljskog objekta,
- na propisani način voditi knjigu gostiju u ugostiteljskom objektu za smještaj,
- voditi knjigu žalbe na propisani način u svakom objektu,
- u ugostiteljskom objektu za smještaj osigurati goste od posljedica nesretnog slučaja,
- u roku osam dana pisano obavijestiti nadležan ured ili Ministarstvo o prestanku obavljanja djelatnosti u ugostiteljskom objektu.

Ugostitelji u sustavu poreza prema Zakonu o porezu na dodanu vrijednost su obvezni voditi:

- Knjigu ulaznih računa - Obrazac U-RA,
- Knjigu izlaznih računa - Obrazac I-RA.

Ugostitelji koji nisu u sustavu poreza na dodanu vrijednost ne trebaju voditi knjige U-RA i I-RA, nego Evidenciju o obvezama i tražbinama koja sadrži podatke o svima ispostavljenim i primljenim računima, osim naplaćenih i plaćenih na način što ima obilježje gotovinskog plaćanja. Evidenciju o tražbinama i obvezama moraju voditi i obveznici koji knjige ulaznih i izlaznih računa, po propisima o porezu na dodanu vrijednost vode prema plaćenima odnosno naplaćenim računima[43].

Ugostitelji koji dohodak ostvaruju obavljanjem djelatnosti prema Zakonu o porezu na dohodak, moraju voditi poslovne knjige koje su propisane u tom Zakonu[44]:

- Knjigu primitaka i izdataka
- Knjigu prometa
- Popis dugotrajne imovine
- Evidenciju o tražbinama i obvezama

Ugostitelji koji posluju prema Zakona o porezu na dobit[45] obvezni su voditi poslovne knjige i analitičke evidencije propisane u Zakonu o računovodstvu[46]:

- Dnevnik,
- Glavnu knjigu
- Pomoćne knjige

[43] Djelomično preuzet tekst: Pravilniku o porezu na dohodak NN 95/05, 96/06, 68/07, 146/08, 2/09
[44] Djelomično preuzet tekst: Zakon o porezu na dohodak NN 177/44, 73/08, 80/10
[45] Djelomično preuzet tekst: Zakon o porezu na dobit NN 177/04, 90/05, 57/06, 146/08. i 80/10
[46] Djelomično preuzet tekst: Zakon o računovodstvu: NN 109/07

3.2 Porezne stope

Za ugostiteljsku djelatnost propisane su dvije stope poreza i to 13% i 25% ovisno o vrsti usluge koja se isporučuje. Za ugostiteljsku djelatnost primarna stopa iznosi 13%, a stopa od 25% se plaća na isporuku dobara i usluga kada se na te isporuke ne obračunava i ne plaća porez na dodanu vrijednost po stopi od 13%. Porez na dodanu vrijednost se u ugostiteljstvu obračunava i plaća po sniženoj stopi od 13% na isporuke sljedećih dobara i usluga:[47]

- usluge smještaja ili smještaja s doručkom, polupansiona ili punog pansiona u hotelima ili objektima slične namjene, uključujući smještaj za vrijeme odmora, iznajmljivanje prostora u kampovima za odmor ili u mjestima određenima za kampiranje te smještaj u plovnim objektima nautičkog turizma i
- usluge pripremanja hrane i obavljanje usluga prehrane u ugostiteljskim objektima te pripremanje i usluživanje bezalkoholnih pića i napitaka, vina i piva u tim objektima.

3.3 Nabava dolara

Poduzetnici pravne i fizičke osobe, obavljaju isplate primitaka kakve se smatra dohotkom obveznicima poreza na dohodak na žiro – račun u ovlaštenoj organizaciji za platni promet, a iznimno u gotovu novcu na propisani način. Bez ikakvih ograničenja, poduzetnici mogu građanima u gotovini isplatiti naknade za prodane osobne stvari odnosno imovinu ovih građana što im nije služila za obavljanje samostalne djelatnosti odnosno za ostvarivanje dohotka.[48]

Ova je odredba osobito važna za poduzetnike koji obavljaju ugostiteljsku djelatnost, jer im, bez ograničenja svote, omogućuje obavljati isplate građanima u gotovini za otkup poljoprivrednih proizvoda (rajčica, salata, grah, mrkva, krumpir, jaja i sl.), uz uvjet da građanin nije obveznik poreza na dohodak od poljoprivrede i šumarstva.[49]

[47] Djelomično preuzet tekst: Zakon o porezu na dodanu vrijednost NN 73/13, 99/13, 148/13, 153/13, 143/14
[48] Djelomično preuzet tekst: Pravilnik o porezu na dohodak
[49] Djelomično preuzet tekst: Zakon o porezu na dodanu vrijednost NN 73/13, 99/13, 148/13, 153/13, 143/14

3.4 Primjer ugostiteljske djelatnosti

Račun Br.:8301/1/1 R-2

NAZIV	KOL.	CIJENA	IZNOS
PEČENA TELETINA	1,000	43.00	43.00

UKUPNO: 43,00 Kn

STOPA PDV	OSNOVICA	PDV	PNP 3%
PDV 13	38,05	4,95	0,00

Blagajna: 1
Blagajnik:
Mjesto: Split
Dan: 22.08.2016 u 14:10
Plaćanje:NOVČANICE

OBRAČUN PREMA NAPLAĆENOJ NAKNADI

ZKI: a1ec3003d20067f13bc29cfe54fd6e34
JIR: 9e5582aa-0a43-43a7-bade-92fc2cee95cc

Hvala na posjeti
PDV je uračunat u cijenu
software by Bios ICT d.o.o.

Slika 3.1. Primjer računa za konzumaciju ugostiteljskih usluga – restoran

Izvor: autor rada

Na računu prikazan je iznos za jelo iz restoranske ponude. S obzirom na to da je jelo naručeno za konzumaciju izvan ugostiteljskog objekta vidimo da je porez na dodanu vrijednost pogrešno obračunat i na računu se ne može zaključiti da se radi o konzumaciji izvan ugostiteljskog objekta. Porez na dodanu vrijednost je obračunat stopom od 13% umjesto stopom od 25% kojom se oporezuje konzumacija jela izvan restorana.

Anonimnosti radi, autor nije prikazao naziv restorana koji je izdao račun.

Račun broj: 91398-100-3 R1
Nadnevak: 24.08.2016 10:27:34
Oznaka operatera: 089
Plaćanje: NOVČANICE

Naziv artikla	Cijena	Kol	Iznos
Kava za van	15,00	1,00	15,00

Ukupno(kn): 15,00

Euro: 2,14

Porez	Osnovic	Iznos
PDV(25%)	12,00	3,00

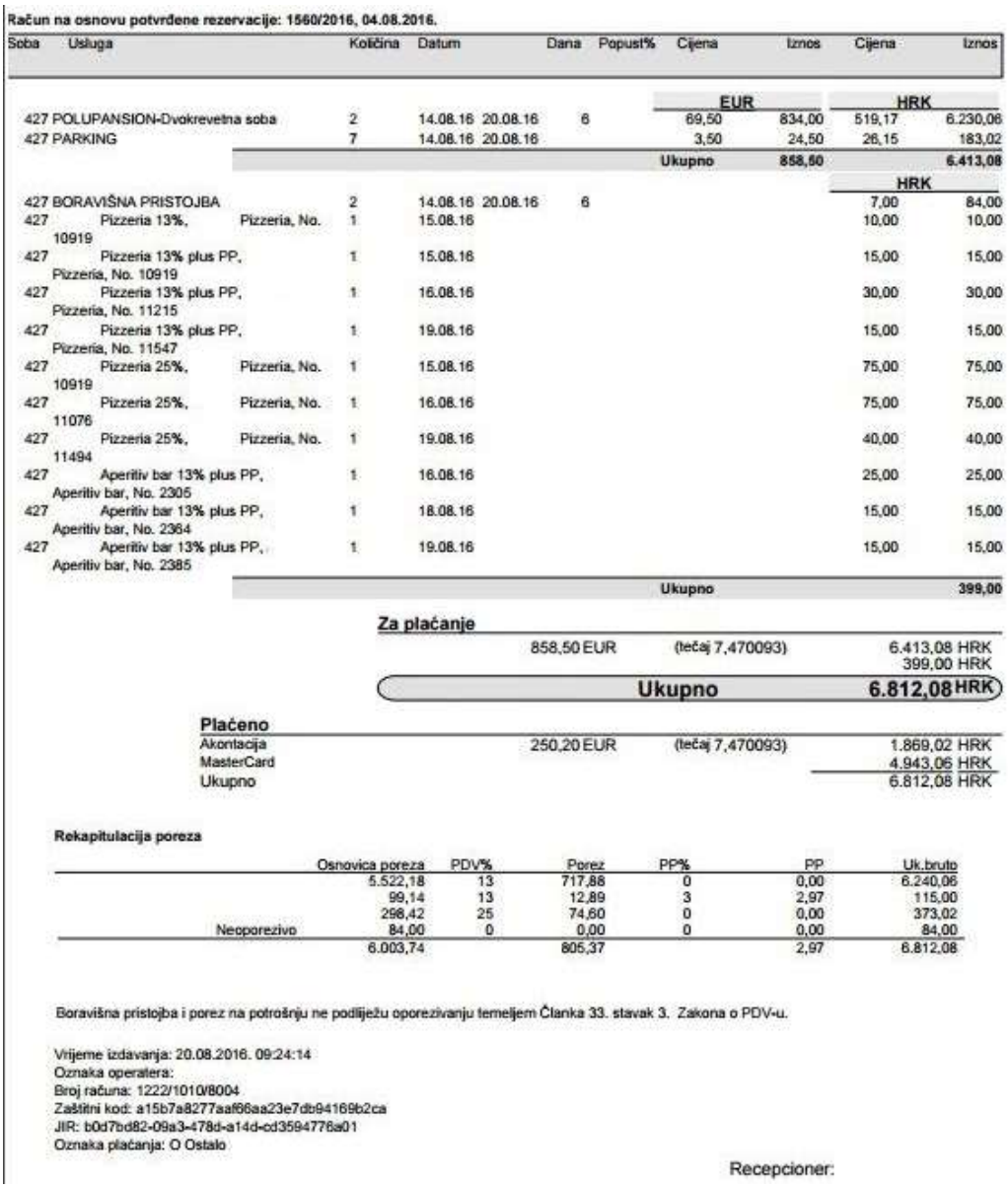
ZKI:aa4c700a6b53e502b3a1a75a46cf13f4
JIR:28ad9331-4590-4a76-b6fa-760ce51a9ffb
PDV JE UKLJUČEN U CIJENU
HVALA NA POVJERENJU
BluePOS - www.plavo-st.hr

Slika 3.2. Primjer računa za konzumaciju ugostiteljskih usluga – kafić

Izvor: autor rada

Na računu prikazan je iznos za kavu. S obzirom na to da je napitak naručen za konzumaciju izvan ugostiteljskog objekta vidimo da je porez na dodanu vrijednost ispravno obračunat te se to iz priloženog računa može zaključiti. Porez na dodanu vrijednost je obračunat stopom od 25% kojom se oporezuje konzumacija pića izvan kafića.

Anonimnosti radi, autor nije prikazao naziv kafića koji je izdao račun.

Račun na osnovu potvrđene rezervacije: 1560/2016, 04.08.2016.

Soba	Usluga		Količina	Datum		Dana	Popust%	Cijena	Iznos	Cijena	Iznos
								EUR		HRK	
427	POLUPANSION-Dvokrevetna soba		2	14.08.16	20.08.16	6		69,50	834,00	519,17	6.230,06
427	PARKING		7	14.08.16	20.08.16			3,50	24,50	26,15	183,02
								Ukupno	858,50		6.413,08
										HRK	
427	BORAVIŠNA PRISTOJBA		2	14.08.16	20.08.16	6				7,00	84,00
427	Pizzeria 13%, 10919	Pizzeria, No.	1	15.08.16						10,00	10,00
427	Pizzeria 13% plus PP, Pizzeria, No. 10919		1	15.08.16						15,00	15,00
427	Pizzeria 13% plus PP, Pizzeria, No. 11215		1	16.08.16						30,00	30,00
427	Pizzeria 13% plus PP, Pizzeria, No. 11547		1	19.08.16						15,00	15,00
427	Pizzeria 25%, 10919	Pizzeria, No.	1	15.08.16						75,00	75,00
427	Pizzeria 25%, 11076	Pizzeria, No.	1	16.08.16						75,00	75,00
427	Pizzeria 25%, 11494	Pizzeria, No.	1	19.08.16						40,00	40,00
427	Aperitiv bar 13% plus PP, Aperitiv bar, No. 2305		1	16.08.16						25,00	25,00
427	Aperitiv bar 13% plus PP, Aperitiv bar, No. 2364		1	18.08.16						15,00	15,00
427	Aperitiv bar 13% plus PP, Aperitiv bar, No. 2385		1	19.08.16						15,00	15,00
								Ukupno			399,00

Za plaćanje

858,50 EUR	(tečaj 7,470093)	6.413,08 HRK
		399,00 HRK
Ukupno		**6.812,08 HRK**

Plaćeno

Akontacija	250,20 EUR (tečaj 7,470093)	1.869,02 HRK
MasterCard		4.943,06 HRK
Ukupno		6.812,08 HRK

Rekapitulacija poreza

	Osnovica poreza	PDV%	Porez	PP%	PP	Uk.bruto
	5.522,18	13	717,88	0	0,00	6.240,06
	99,14	13	12,89	3	2,97	115,00
	298,42	25	74,60	0	0,00	373,02
Neoporezivo	84,00	0	0,00	0	0,00	84,00
	6.003,74		805,37		2,97	6.812,08

Boravišna pristojba i porez na potrošnju ne podliježu oporezivanju temeljem Članka 33. stavak 3. Zakona o PDV-u.

Vrijeme izdavanja: 20.08.2016. 09:24:14
Oznaka operatera:
Broj računa: 1222/1010/8004
Zaštitni kod: a15b7a8277aaf66aa23e7db94169b2ca
JIR: b0d7bd82-09a3-478d-a14d-cd3594776a01
Oznaka plaćanja: O Ostalo

Recepcioner:

Slika 3.3. Primjer računa za konzumaciju ugostiteljskih usluga – hotel
Izvor: autor rada

Na računu su prikazane sve stope poreza na dodanu vrijednost kojima se oporezuje ugostiteljska djelatnost. Kao što možemo vidjeti iz računa, stopa:

- od 0% je obračunata na sve usluge koje su oslobođene plaćanja poreza - u ovom slučaju je to boravišna pristojba,
- od 13% je obračunata na uslugu smještaja te na konzumaciju kave u hotelskoj piceriji,

- od 13% + 3% poreza na potrošnju je obračunata za konzumaciju bezalkoholnih pića, vina i čaja (za 6 stavki računa pored kojih stoji oznaka „plus PP“),
- od 25% je obračunata za konzumaciju žestokih pića u hotelskoj piceriji (3 stavke računa i za uslugu parkinga)

  Anonimnosti radi, autor nije prikazao naziv hotela koji je izdao račun.

4. POREZ NA DODANU VRIJEDNOST I KONKURENTNOST UGOSTITELJSKE DJELATNOSTI U REPUBLICI HRVATSKOJ

4.1 Nalazi anketnog istraživanja

U ovom poglavlju predstavit će se nalazi provedenog anketnog istraživanja.

Anketno istraživanje je provedeno pomoću anketnog upitnika (10 pitanja) na uzorku od 45 ispitanika od čega je 30 ispitanika zaposleno u turizmu (turistički djelatnici), a 15 ispitanika su ugostitelji (poduzetnici).

Prvi dio pitanja omogućava uvid u dob i spol ispitanika kao i u granu ugostiteljstva u kojoj su ispitanici zaposleni odnosno u granu ugostiteljstva kojom se bave.

Drugi dio pitanja omogućava uvid u stav ispitanika:

- o aktualnoj stopi poreza na dodanu vrijednost kojom se oporezuje ugostiteljska djelatnost u visini od 13%,
- o aktualnoj stopi poreza na dodanu vrijednost kojom se oporezuju druge uslužne djelatnosti usko vezane uz turizam u visini od 25%,
- o optimalnom iznosu stope poreza na dodanu vrijednost kojom će se oporezivati sve turističke usluge uključujući i ugostiteljsku djelatnost.

Treći dio pitanja omogućava uvid u stav ispitanika o efektima koje bi smanjenje poreza na dodanu vrijednost ostavilo na konkurentnost turizma, investicije i zapošljavanje te cijenu rada turističkih djelatnika.

S obzirom na to da je anketa provedena za dvije različite skupine ispitanika nalazi istraživanja će se zasebno u ovom poglavlju predstaviti. Podaci su obrađeni u programu Excel.

Za potrebe ovog završnog rada anketno istraživanje je proveo osobno autor rada.

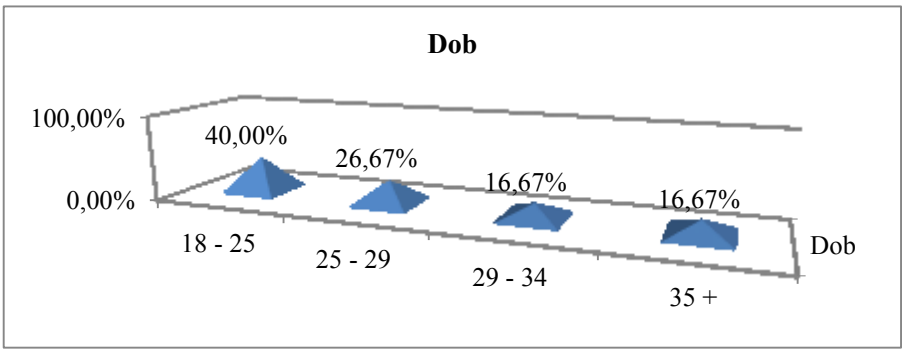
4.1.1 Nalazi anketnog istraživanja – djelatnici u turizmu

Tablica 4.1. Struktura ispitanika prema dobi

	18 - 25	25 - 29	29 - 34	35+	
M	7	6	4	2	
Ž	5	2	1	3	
∑	**12**	**8**	**5**	**5**	**30**
%	**40,00%**	**26,67%**	**16,67%**	**16,67%**	**100,00%**

Izvor: autor istraživanja

Grafikon 4.1. Struktura ispitanika prema dobi

Izvor: autor istraživanja

Anketno istraživanje je provedeno na uzorku od 30 ispitanika zaposlenih u ugostiteljstvu. U strukturi ispitanika prema dobi u ugostiteljstvu je zaposleno:

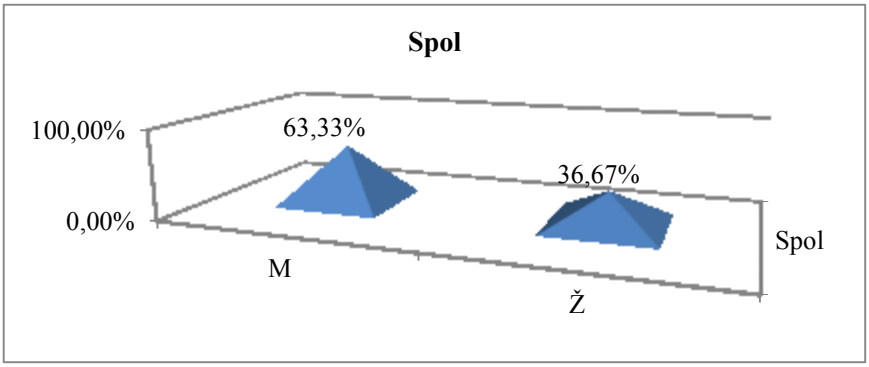
- 40% ispitanika (12 osoba – 7 muškaraca i 5 žena) u dobi od 18 do 25 godina,
- 26,67% ispitanika (8 osoba – 6 muškaraca i 2 žene) u dobi od 25 do 29 godina,
- 16,67% ispitanika (5 osoba – 4 muškarca i 1 žena) u dobi od 29 do 34 godine,
- 16,67% ispitanika (5 osoba – 2 muškarca i 3 žene) u dobi od 35 i više godina

Tablica 4.2. Struktura ispitanika prema spolu

	M	**Ž**	
	19	11	
Σ	**19**	**11**	**30**
%	**63,33%**	**36,67%**	**100,00%**

Izvor: autor istraživanja

Grafikon 4.2. Struktura ispitanika prema spolu

Izvor: autor istraživanja

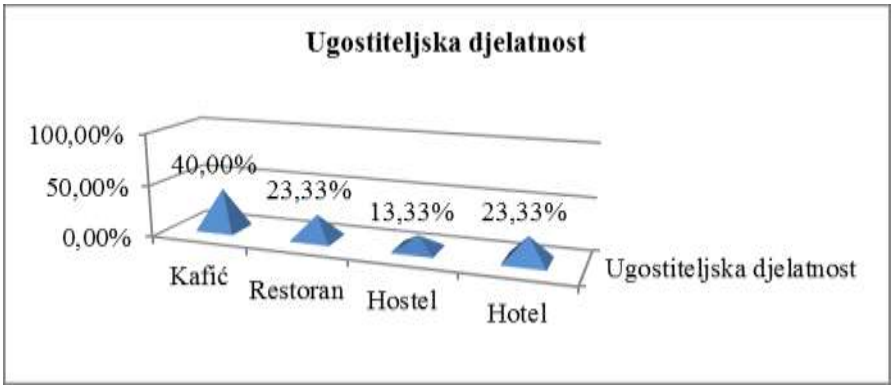
Gledajući strukturu zaposlenih u ugostiteljstvu prema spolu vidljivo je da prevladavaju muškarci – 63,33% (19 osoba) u odnosu na žene – 36,67% (11 osoba).

Tablica 4.3. Struktura ispitanika prema ugostiteljskoj djelatnosti

	Kafić	Restoran	Hostel	Hotel	
M	**9**	**5**	**2**	**3**	
Ž	**3**	**2**	**2**	**4**	
∑	**12**	**7**	**4**	**7**	**30**
%	**40,00%**	**23,33%**	**13,33%**	**23,33%**	**100,00%**

Izvor: autor istraživanja

Grafikon 4.3 Struktura ispitanika prema ugostiteljskoj djelatnosti

Izvor: autor istraživanja

Prema grani ugostiteljske djelatnosti u kojoj su ispitanici zaposleni evidentirano je:

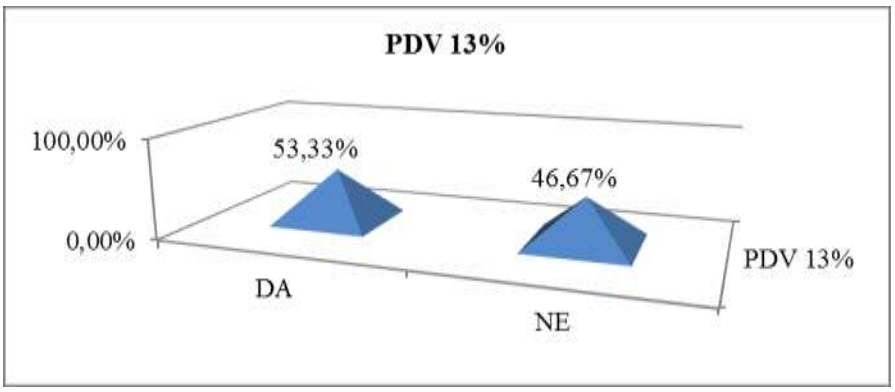
- 40% ispitanika (12 osoba – 9 muškaraca i 3 žene) zaposlenih u kafiću,
- 23,33% ispitanika (7 osoba – 5 muškaraca i 2 žene) zaposlenih u restoranu,
- 13,33% ispitanika (4 osobe – 2 muškarca i 2 žene) zaposlenih u hostelu,
- 23,33% ispitanika (7 osoba – 3 muškarca i 2 žene) zaposlenih u hotelu.

Tablica 4.4. Ugostiteljska djelatnost se oporezuje stopom od 13%. Je li ta stopa prihvatljiva?

	DA	NE	
M	**11**	**8**	
Ž	**5**	**6**	
Σ	**16**	**14**	**30**
%	**53,33%**	**46,67%**	**100,00%**

Izvor: autor istraživanja

Grafikon 4.4. Ugostiteljska djelatnost se oporezuje stopom od 13%. Je li ta stopa prihvatljiva?

Izvor: autor istraživanja

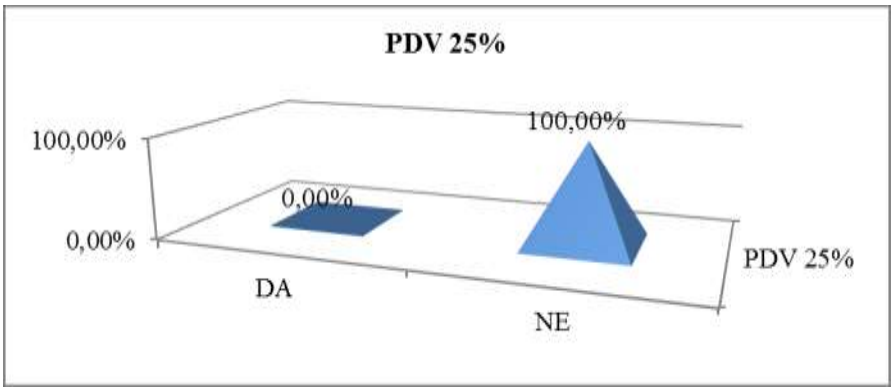
53,33% ispitanika (16 osoba – 11 muškaraca i 5 žena) je mišljenja kako je stopa poreza na dodanu vrijednost od 13% kojom se oporezuje ugostiteljska djelatnost prihvatljiva dok 46,67% ispitanika (14 osoba – 8 muškaraca i 6 žena) ne dijeli to mišljenje.

Tablica 4.5. Treba li oporezivati stopom PDV-a od 25% sve ugostiteljske usluge?

	DA	NE	
M	**0**	**19**	
Ž	**0**	**11**	
∑	**0**	**30**	**30**
%	**0,00%**	**100,00%**	**100,00%**

Izvor: autor istraživanja

Grafikon 4.5. Treba li oporezivati stopom PDV-a od 25% sve ugostiteljske usluge?

Izvor: autor istraživanja

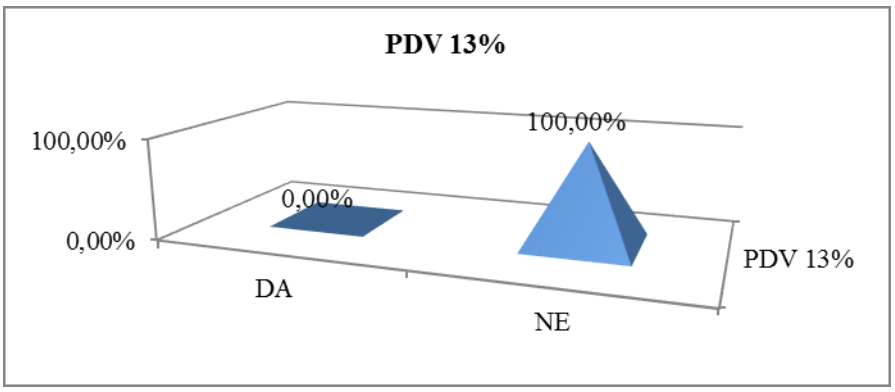
Svi ispitanici smatraju da se ugostiteljska djelatnost ne treba oporezivati stopom poreza na dodanu vrijednost od 25%.

Tablica 4.6. Treba li oporezivati stopom PDV-a od 13% sve ugostiteljske usluge?

	DA	NE	
M	**0**	**19**	
Ž	**0**	**11**	
∑	**0**	**30**	**30**
%	**0,00%**	**100,00%**	**100,00%**

Izvor: autor istraživanja

Grafikon 4.6. Treba li oporezivati stopom PDV-a od 13% sve ugostiteljske usluge?

Izvor: autor istraživanja

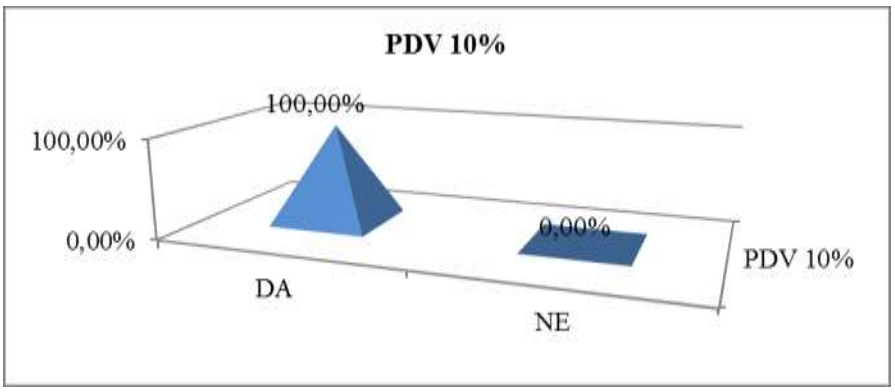
Svi ispitanici smatraju da se sve turističke usluge ne trebaju oporezivati stopom poreza na dodanu vrijednost od 13%.

Tablica 4.7. Treba li oporezivati stopom PDV – a od 10% sve ugostiteljske usluge?

	DA	NE	
M	**19**	**0**	
Ž	**11**	**0**	
∑	**30**	**0**	**30**
%	**100,00%**	**0,00%**	**100,00%**

Izvor: autor istraživanja

Grafikon 4.7. Treba li oporezivati stopom PDV – a od 10% sve ugostiteljske usluge?

Izvor: autor istraživanja

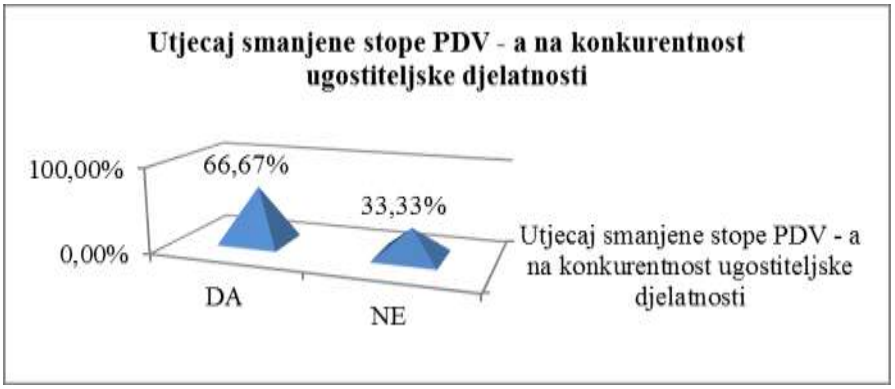
Svi ispitanici smatraju da se sve turističke usluge trebaju oporezivati stopom poreza na dodanu vrijednost od 10%.

Tablica 4.8. Smanjenje stopa PDV-a povećalo bi konkurentnost ugostiteljske djelatnosti

	DA	NE	
M	**13**	**6**	
Ž	**7**	**4**	
∑	**20**	**10**	**30**
%	**66,67%**	**33,33%**	**100,00%**

Izvor: autor istraživanja

Grafikon 4.8. Utjecaj smanjene stope PDV – a na konkurentnost ugostiteljske djelatnosti

Izvor: autor istraživanja

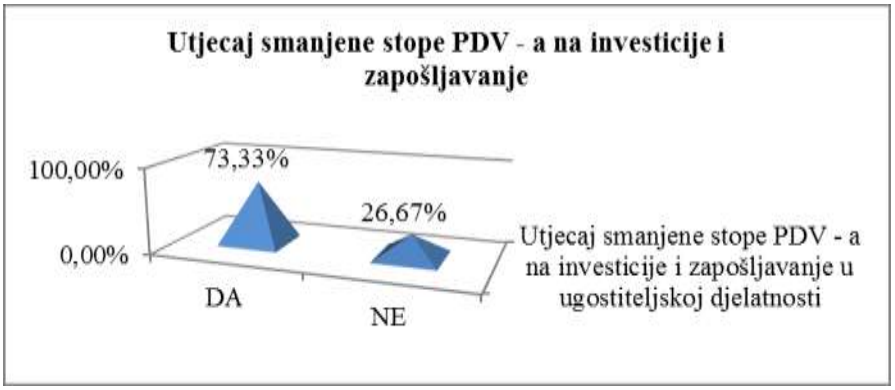
Da će smanjenje stope poreza na dodanu vrijednost utjecati na konkurentnost hrvatskog turizma misli više od polovice ispitanika 66,67% (20 osoba – 13 muškaraca i 7 žena). 33,33% (10 osoba – 6 muškaraca i 4 žene) ispitanika smatra da se to neće dogoditi.

Tablica 4.9. Smanjenje stopa PDV-a potaknulo bi nove investicije i zapošljavanja u ugostiteljskoj djelatnosti

	DA	NE	
M	**15**	**4**	
Ž	**7**	**4**	
∑	**22**	**8**	**30**
%	**73,33%**	**26,67%**	**100,00%**

Izvor: autor istraživanja

Grafikon 4.9. Utjecaj smanjene stope PDV – a na nove investicije i zapošljavanje u ugostiteljskoj djelatnosti

Izvor: autor istraživanja

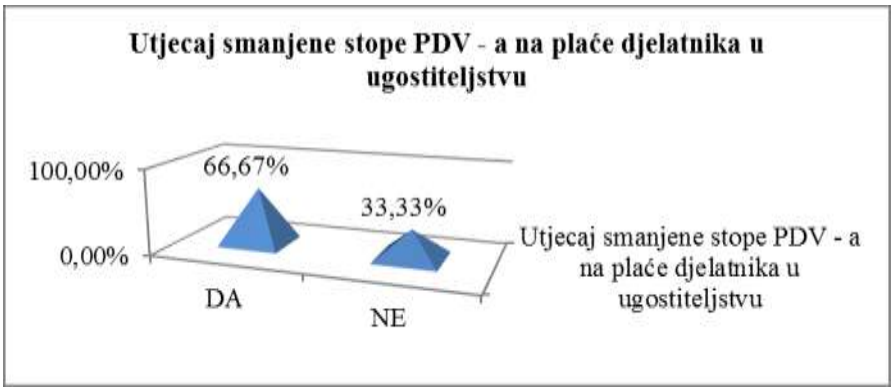
Čak 73,33% (22 osobe – 15 muškaraca i 7 žena) ispitanika smatra da će se zbog smanjenja stope poreza na dodanu vrijednost intenzivirati investicije i otvoriti nova radna mjesta u turizmu. 26,67% (8 osoba – 4 muškarca i 4 žene) ispitanika ne misli tako.

Tablica 4.10. Smatrate li da će smanjenje stopa PDV – a utjecati na rast Vaših plaća?

	DA	NE	
M	**13**	**6**	
Ž	**7**	**4**	
∑	**20**	**10**	**30**
%	**66,67%**	**33,33%**	**100,00%**

Izvor: autor istraživanja

Grafikon 4.10. Utjecaj smanjene stope PDV – a na plaće djelatnika u ugostiteljstvu?

Izvor: autor istraživanja

66,67% ispitanika (20 osoba – 13 muškaraca i 7 žena) smatra da će zbog smanjenja poreza na dodanu vrijednost plaće porasti, no njih 33,33% ispitanika (10 osoba – 6 muškaraca i 4 žene) ne smatra da će smanjenje poreza na dodanu vrijednost utjecati na rast njihovih primanja. Ispitanici su naveli, da očekuju po smanjenju stope poreza na dodanu vrijednost rast plaće od 300,00 do 1.000,00 kuna.

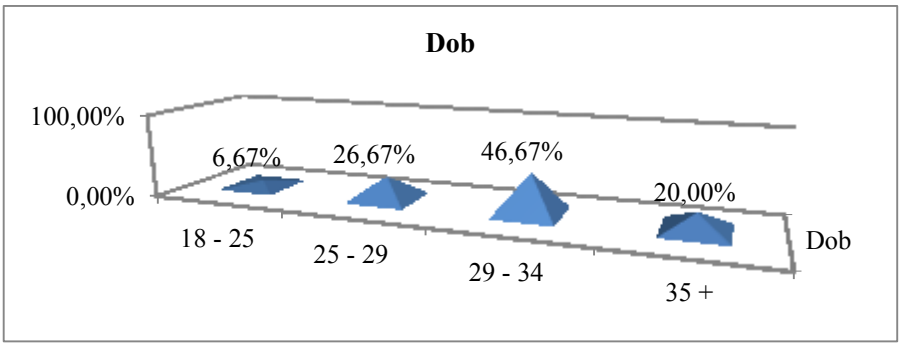
4.1.2 Nalazi anketnog istraživanja – ugostitelji

Tablica 4.11. Struktura ispitanika prema dobi

	18 - 25	25 - 29	29 - 34	35+	
M	1	4	6	2	
Ž	0	0	1	1	
∑	**1**	**4**	**7**	**3**	**15**
%	**6,67%**	**26,67%**	**46,67%**	**20,00%**	**100,00%**

Izvor: autor istraživanja

Grafikon 4.11. Struktura ispitanika prema dobi

Izvor: autor istraživanja

Anketno istraživanje je provedeno na uzorku od 15 ugostitelja od čega ugostiteljstvom bavi:

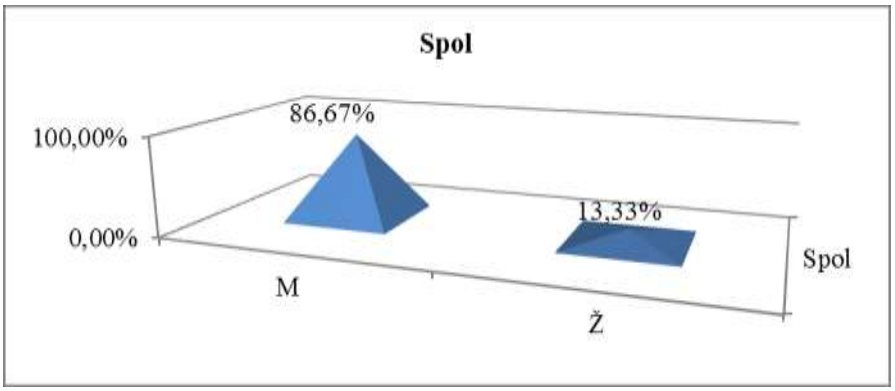
- 6,67% ispitanika (1 osoba – 1 muškarac)u dobi od 18 – 25 godina,
- 26,67% ispitanika (4 osobe – 4 muškaraca) u dobi od 25 do 29 godina,
- 46,67% ispitanika (7 osoba – 6 muškarca i 1 žena) u dobi od 29 do 34 godine,
- 20,00% ispitanika (3 osobe – 2 muškarca i 1 žena)u dobi od 35 i više godina.

Tablica 4.12. Struktura ispitanika prema spolu

	M	**Ž**	
	13	2	
∑	**13**	**2**	**15**
%	**86,67%**	**13,33%**	**100,00%**

Izvor: autor istraživanja

Grafikon 4.12. Struktura ispitanika prema spolu

Izvor: autor istraživanja

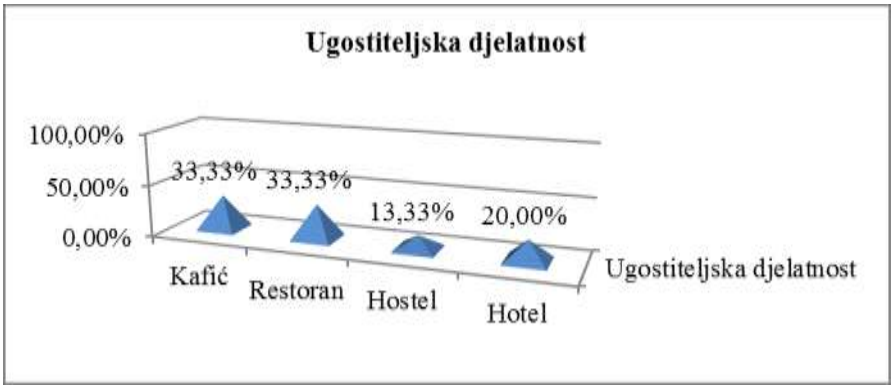
Gledajući strukturu ispitanika, ugostitelja, prema spolu vidljivo je da prevladavaju muškarci – 86,67% (13 osoba) u odnosu na žene – 13,33% (2 osobe).

Tablica 4.13. Struktura ispitanika prema ugostiteljskoj djelatnosti

	Kafić	Restoran	Hostel	Hotel	
M	**3**	**5**	**2**	**3**	
Ž	**2**	**0**	**0**	**0**	
∑	**5**	**5**	**2**	**3**	**15**
%	**33,33%**	**33,33%**	**13,33%**	**20,00%**	**100,00%**

Izvor: autor istraživanja

Grafikon 4.13 .Struktura ispitanika prema ugostiteljskoj djelatnosti

Izvor: autor istraživanja

Prema grani ugostiteljske djelatnosti u kojom se ispitanici – ugostitelji bave zabilježeno je da:

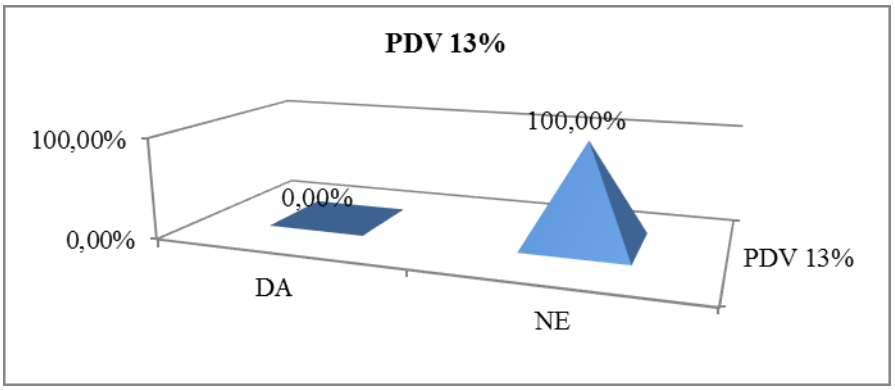
- 33,33% ispitanika (5 osoba – 3 muškarca i 2 žene) ima kafić,
- 33,33% ispitanika (5 osoba – 5 muškaraca) ima restoran,
- 13,33% ispitanika (2 osobe – 2 muškarca) ima hostel,
- 20,00% ispitanika (3 osobe – 3 muškarca) ima hotel.

Tablica 4.14. Ugostiteljska djelatnost se oporezuje stopom od 13%. Je li ta stopa prihvatljiva?

	DA	NE	
M	**0**	**13**	
Ž	**0**	**2**	
∑	**0**	**15**	**15**
%	**0,00%**	**100,00%**	**100,00%**

Izvor: autor istraživanja

Grafikon 4.14. Ugostiteljska djelatnost se oporezuje stopom od 13%. Je li ta stopa prihvatljiva?

Izvor: autor istraživanja

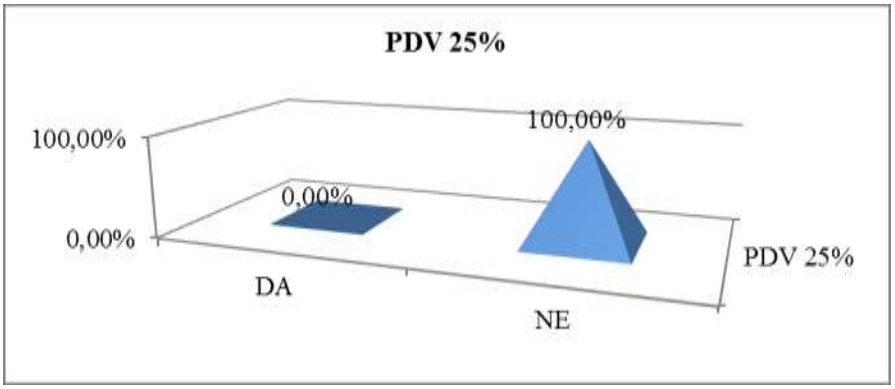
Svi ugostitelji stopu poreza na dodanu vrijednost od 13% smatraju neprihvatljivom.

Tablica 4.15. Treba li oporezivati stopom PDV – a od 25% sve ugostiteljske usluge?

	DA	NE	
M	**0**	**13**	
Ž	**0**	**2**	
∑	**0**	**15**	**15**
%	**0,00%**	**100,00%**	**100,00%**

Izvor: autor istraživanja

Grafikon 4.15. Treba li oporezivati stopom PDV – a od 25% sve ugostiteljske usluge?

Izvor: autor istraživanja

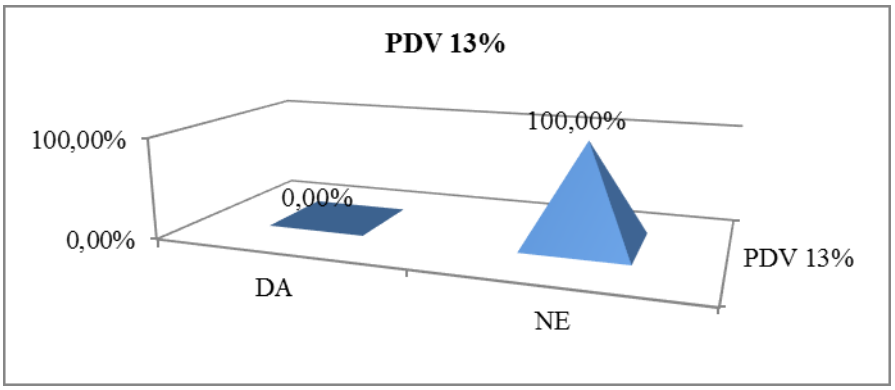
Svi ugostitelji smatraju kako se stopom poreza na dodanu vrijednost od 25% ne trebaju oporezivati sve turističke usluge uključujući i ugostiteljsku djelatnost.

Tablica 4.16. Treba li oporezivati stopom PDV – a od 13% sve ugostiteljske usluge?

	DA	NE	
M	**0**	**13**	
Ž	**0**	**2**	
∑	**0**	**15**	**15**
%	**0,00%**	**100,00%**	**100,00%**

Izvor: autor istraživanja

Grafikon 4.16. Treba li oporezivati stopom PDV – a od 13% sve ugostiteljske usluge?

Izvor: autor istraživanja

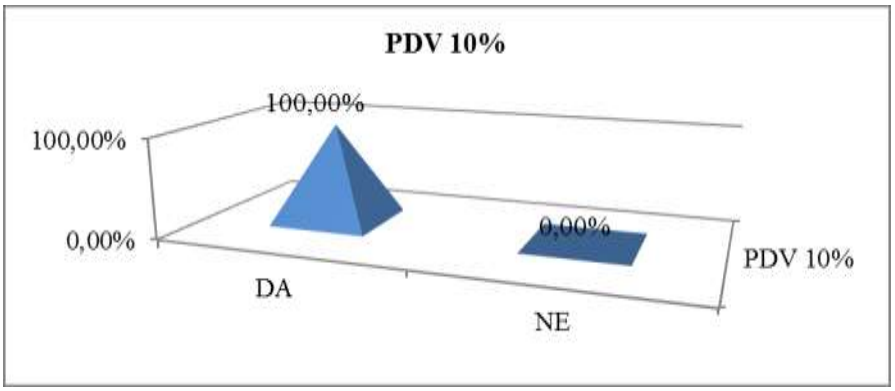
Svi ugostitelji smatraju kako se stopom poreza na dodanu vrijednost od 13% ne trebaju oporezivati sve turističke usluge uključujući i ugostiteljsku djelatnost.

Tablica 4.17. Treba li oporezivati stopom PDV – a od 10% sve ugostiteljske usluge?

	DA	NE	
M	**13**	**0**	
Ž	**2**	**0**	
∑	**15**	**0**	**15**
%	**100,00%**	**0,00%**	**100,00%**

Izvor: autor istraživanja

Grafikon 4.17. Treba li oporezivati stopom PDV – a od 10% sve ugostiteljske usluge?

Izvor: autor istraživanja

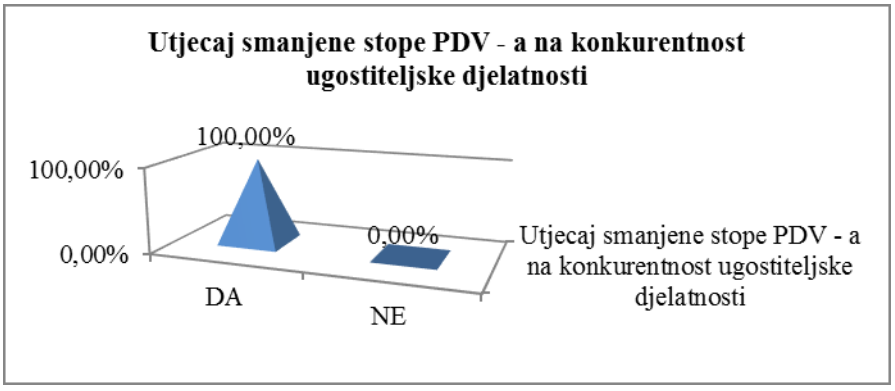
Svi ugostitelji smatraju kako se stopom poreza na dodanu vrijednost od 10% trebaju oporezivati sve turističke usluge uključujući i ugostiteljsku djelatnost.

Tablica 4.18. Smanjenje stopa PDV-a povećalo bi konkurentnost ugostiteljske djelatnosti:

	DA	NE	
M	**13**	**0**	
Ž	**2**	**0**	
∑	**15**	**0**	**15**
%	**100,00%**	**0,00%**	**100,00%**

Izvor: autor istraživanja

Grafikon 4.18. Utjecaj smanjene stope PDV – a na konkurentnost ugostiteljske djelatnosti

Izvor: autor istraživanja

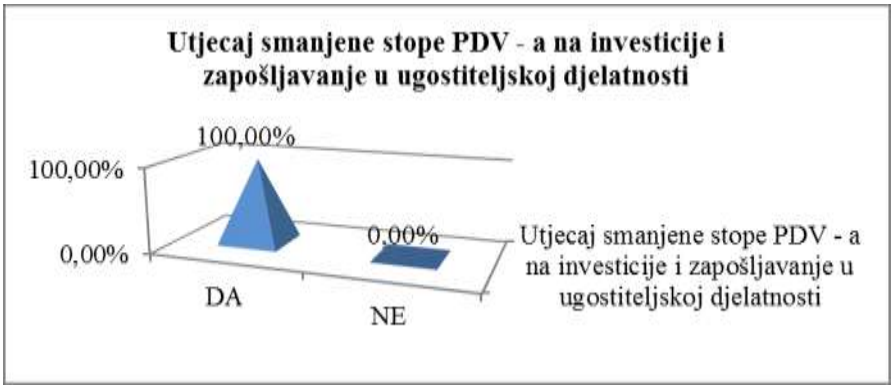
Svi ugostitelji smatraju kako će se smanjenjem stope poreza na dodanu vrijednost povećati konkurentnost hrvatskog turizma.

Tablica 4.19. Smanjenje stopa PDV-a potaknulo bi nove investicije i zapošljavanja u ugostiteljskoj djelatnosti:

	DA	NE	
M	**13**	**0**	
Ž	**2**	**0**	
∑	**15**	**0**	**15**
%	**0,00%**	**0,00%**	**100,00%**

Izvor: autor istraživanja

Grafikon 4.19. Utjecaj smanjene stope PDV – a na nove investicije i zapošljavanje u ugostiteljskoj djelatnosti

Izvor: autor istraživanja

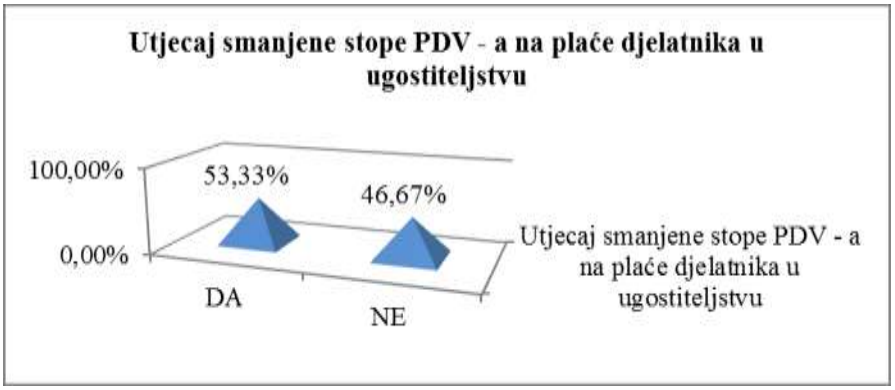
Svi ugostitelji smatraju kako će se smanjenjem stope poreza na dodanu vrijednost povećati investicije i otvoriti novi broj radnih mjesta u turizmu.

Tablica 4.20. Biste li po smanjenju stopa PDV – a povisili plaće Vašim djelatnicima? Ako odgovorite potvrdno na potonje pitanje, navedite u kojem iznosu je povećanje moguće i za koja zanimanja.

	DA	NE	
M	**8**	**5**	
Ž	**0**	**2**	
∑	**8**	**7**	**15**
%	**53,33%**	**46,67%**	**100,00%**

Izvor: autor istraživanja

Grafikon 4.20. Utjecaj smanjene stope PDV – a na plaće djelatnika u ugostiteljstvu

Izvor: autor istraživanja

53,33% ispitanika (8 osoba – 8 muškaraca) smatra da će zbog smanjenja poreza na dodanu vrijednost plaće porasti dok 46,67% ispitanika (7 osoba – 5 muškaraca i 2 žene) smatraju kako smanjenje plaća neće utjecati na rast plaća u ugostiteljstvu. Ispitanici su naveli, da bi se plaća djelatnika po smanjenju stope poreza na dodanu vrijednost povisila od 500,00 do 1.500,00 kuna kako su ispitanici naveli u odgovoru na pitanje, no nisu specificirali za koja zanimanja u ugostiteljstvu će plaće rasti.

4.2 Utjecaj smanjenja stope poreza na dodanu vrijednost na konkurentnost ugostiteljske djelatnosti

Kao što je navedeno u uvodu, istraživačke hipoteze su:

H1: ... Stopa poreza na dodanu vrijednost od 13% negativno utječe na konkurentnost ugostiteljske djelatnosti te je treba smanjiti na 10%;

H2: ... Stopa poreza na dodanu vrijednost od 13% pozitivno utječe na konkurentnost ugostiteljske djelatnosti te je ne treba smanjiti na 10%.

Temeljem predstavljenih nalaza istraživanja prihvaćena je prva hipoteza, a druga je odbačena jer su iz istraživanja proizašli zaključci iz kojih je jasno da je nužno smanjiti stopu poreza na dodanu vrijednost na 10% jer postojeće stope od 13% i 25%:

- negativno utječu na rast konkurentnosti ugostiteljske djelatnosti,
- sprječavaju nove investicije u ugostiteljsku djelatnost,
- onemogućavaju otvaranje novih radnih mjesta u ugostiteljskoj djelatnosti,
- bitno utječu na cijenu rada koja bi se po smanjenju poreza na dodanu vrijednost povećala.

Shodno navedenom, zaključak istraživanja je da porez na dodanu vrijednost kojim se oporezuje ugostiteljska djelatnost u Republici Hrvatskoj treba iznositi 10%.

5. ZAKLJUČAK

Razvijeno ugostiteljstvo je jedan od osnovnih preduvjeta za razvoj turizma u svakoj zemlji. Stoga, polazeći od premise da je strateško opredjeljenje Republike Hrvatske turizam nužno je promišljati o načinima koji doprinose povećanju konkurentnosti ugostiteljske djelatnosti, a time i povećanju konkurentnosti turizma. Jedan od načina za povećanje konkurentnosti ugostiteljske djelatnosti je smanjenje stope poreza na dodanu vrijednost kojim se ugostiteljska djelatnost oporezuje na 10%.

Smanjenjem stope poreza na dodanu vrijednost u ugostiteljskoj djelatnosti bi se:

- povećala konkurentnost ugostiteljske djelatnosti (turizma),
- povećale investicije u ugostiteljsku djelatnost (turizam),
- otvorila bi se nova radna mjesta u ugostiteljstvu (turizmu),
- povećala cijena rada zaposlenih u ugostiteljskoj djelatnosti (turizmu) što bi potaklo tu skupinu društva na veću potrošnju,
- povećala kupovna moć turista,
- smanjila siva ekonomija.

No, kreatori ekonomskih politika se ne odlučuju na taj potez. Tome razlog je sadržan u činjenici što smanjenje stope poreza na dodanu vrijednost kojim se oporezuje ugostiteljska djelatnost predstavlja direktan novčani gubitak za državni proračun unatoč nizu beneficija koje su navedene u zaključku, a kojima se ostvaruje čak veći prihod od prihoda koje država ostvaruje ubiranjem poreza na dodanu vrijednost.

PRILOZI

- **Prilog 1. Anketni upitnik za turističke djelatnike**

Anketni upitnik

Sveučilište u Splitu – Ekonomski fakultet

Poštovani turistički djelatnici i djelatnice,

U svrhu izrade završnog rada koji ima za cilj definirati smjernice za povećanje konkurentnosti ugostiteljske djelatnosti u Republici Hrvatskoj kroz smanjenje poreza na dodanu vrijednost molim Vas da ispunite ovaj anketni upitnik. Sudjelovanje je anonimno, stoga vjerujem da ćete iznijeti iskren stav u odgovorima na pitanja navedenim u anketi.

Primjer za ispunjavanje anketnog upitnika:

1. Radite li u turizmu?
   a) DA
   b) NE

---

1. Dob:
   a) 18 – 25 godina
   b) 25 – 29 godina
   c) 29 – 34 godine
   d) 34 i više godina
2. Spol:
   a) M
   b) Ž
3. Radite u:
   a) Kafiću
   b) Restoranu
   c) Hostelu
   d) Hotelu

4. Ugostiteljska djelatnost se oporezuje stopom od 13%. Je li ta stopa prihvatljiva?
   a) DA
   b) NE
5. Treba li oporezivati stopom PDV – a od 25% sve ugostiteljske usluge?
   a) DA
   b) NE
6. Treba li oporezivati stopom PDV – a od 13% sve ugostiteljske usluge?
   a) DA
   b) NE
7. Treba li oporezivati stopom PDV – a od 10% sve ugostiteljske usluge?
   a) DA
   b) NE
8. Smanjenje stopa PDV-a povećalo bi konkurentnost ugostiteljske djelatnosti:
   a) DA
   b) NE
9. Smanjenje stopa PDV-a potaknulo bi nove investicije i zapošljavanja u ugostiteljskoj djelatnosti:
   a) DA
   b) NE
10. Smatrate li da će smanjenje stopa PDV – a utjecati na rast Vaših plaća? Ako smatrate da hoće, navedite o kojem iznosu je riječ.
    a) DA, u iznosu od_____
    b) NE

HVALA NA SURADNJI!

Split, 2016. godine

- **Prilog 2. Anketni upitnik za ugostitelje**

Anketni upitnik

Sveučilište u Splitu – Ekonomski fakultet

Poštovani poduzetnici,

U svrhu izrade završnog rada koji ima za cilj definirati smjernice za povećanje konkurentnosti ugostiteljske djelatnosti u Republici Hrvatskoj kroz smanjenje poreza na dodanu vrijednost molim Vas da ispunite ovaj anketni upitnik. Sudjelovanje je anonimno, stoga vjerujem da ćete iznijeti iskren stav u odgovorima na pitanja navedenim u anketi.

Primjer za ispunjavanje anketnog upitnika:

1. Radite li u turizmu?
   a) DA
   b) NE

---

1. Dob:
   a) 18 - 25 godina
   b) 25 – 29 godina
   c) 29 – 34 godine
   d) 35 i više godina
2. Spol:
   a) M
   b) Ž
3. Vlasnik ste:
   a) Kafića
   b) Restorana
   c) Hostela
   d) Hotela

4. Ugostiteljska djelatnost se oporezuje stopom od 13%. Je li ta stopa prihvatljiva?
   a) DA
   b) NE
5. Treba li oporezivati stopom PDV – a od 25% sve ugostiteljske usluge?
   a) DA
   b) NE
6. Treba li oporezivati stopom PDV – a od 13% sve ugostiteljske usluge?
   a) DA
   b) NE
7. Treba li oporezivati stopom PDV – a od 10% sve ugostiteljske usluge?
   a) DA
   b) NE
8. Smanjenje stopa PDV-a povećalo bi konkurentnost ugostiteljske djelatnosti:
   a) DA
   b) NE
9. Smanjenje stopa PDV-a potaknulo bi nove investicije i zapošljavanja u ugostiteljskoj djelatnosti:
   a) DA
   b) NE
10. Biste li po smanjenju stopa PDV – a povisili plaće Vašim djelatnicima? Ako odgovorite potvrdno na potonje pitanje, navedite u kojem iznosu je povećanje moguće i za koja zanimanja.
   a) DA, u iznosu od_____
   b) NE

HVALA NA SURADNJI!

Split, 2016. godine

POPIS SLIKA

- Slika 3.1. Primjer računa za konzumaciju ugostiteljskih usluga - restoran
- Slika 3.2. Primjer računa za konzumaciju ugostiteljskih usluga - kafić
- Slika 3.3. Primjer računa za konzumaciju ugostiteljskih usluga – hotel

POPIS TABLICA

- Tablica 4.1. Struktura ispitanika prema dobi
- Tablica 4.2. Struktura ispitanika prema spolu
- Tablica 4.3. Struktura ispitanika prema ugostiteljskoj djelatnosti
- Tablica 4.4. Ugostiteljska djelatnost se oporezuje stopom od 13%. Je li ta stopa prihvatljiva?
- Tablica 4.5. Treba li oporezivati stopom PDV – a od 25% sve ugostiteljske usluge?
- Tablica 4.6. Treba li oporezivati stopom PDV – a od 13% sve ugostiteljske usluge?
- Tablica 4.7. Treba li oporezivati stopom PDV – a od 10% sve ugostiteljske usluge?
- Tablica 4.8. Smanjenje stopa PDV-a povećalo bi konkurentnost ugostiteljske djelatnosti:
- Tablica 4.9. Smanjenje stopa PDV-a potaknulo bi nove investicije i zapošljavanja u ugostiteljskoj djelatnosti:
- Tablica 4.10. Smatrate li da će smanjenje stopa PDV – a utjecati na rast Vaših plaća?
- Tablica 4.11. Struktura ispitanika prema dobi
- Tablica 4.12. Struktura ispitanika prema spolu
- Tablica 4.13. Struktura ispitanika prema ugostiteljskoj djelatnosti
- Tablica 4.14. Ugostiteljska djelatnost se oporezuje stopom od 13%. Je li ta stopa prihvatljiva?
- Tablica 4.15. Treba li oporezivati stopom PDV – a od 25% sve ugostiteljske usluge?
- Tablica 4.16. Treba li oporezivati stopom PDV – a od 13% sve ugostiteljske usluge?
- Tablica 4.17. Treba li oporezivati stopom PDV – a od 10% sve ugostiteljske usluge?
- Tablica 4.18. Smanjenje stopa PDV-a povećalo bi konkurentnost ugostiteljske djelatnosti:

- Tablica 4.19. Smanjenje stopa PDV-a potaknulo bi nove investicije i zapošljavanja u ugostiteljskoj djelatnosti:
- Tablica 4.20. Biste li po smanjenju stopa PDV – a povisili plaće Vašim djelatnicima? Ako odgovorite potvrdno na potonje pitanje, navedite u kojem iznosu je povećanje moguće i za koja zanimanja.

POPIS GRAFIKONA

- Grafikon 4.1. Struktura ispitanika prema dobi
- Grafikon 4.2. Struktura ispitanika prema spolu
- Grafikon 4.3. Struktura ispitanika prema ugostiteljskoj djelatnosti
- Grafikon 4.4. Ugostiteljska djelatnost se oporezuje stopom od 13%. Je li ta stopa prihvatljiva?
- Grafikon 4.5. Treba li oporezivati stopom PDV – a od 25% sve ugostiteljske usluge?
- Grafikon 4.6. Treba li oporezivati stopom PDV – a od 13% sve ugostiteljske usluge?
- Grafikon 4.7. Treba li oporezivati stopom PDV – a od 10% sve ugostiteljske usluge?
- Grafikon 4.8. Utjecaj smanjene stope PDV – a na konkurentnost ugostiteljske djelatnosti
- Grafikon 4.9. Utjecaj smanjene stope PDV – a na nove investicije i zapošljavanje u ugostiteljskoj djelatnosti
- Grafikon 4.10. Utjecaj smanjene stope PDV – a na plaće djelatnika u ugostiteljstvu
- Grafikon 4.11. Struktura ispitanika prema dobi
- Grafikon 4.12. Struktura ispitanika prema spolu
- Grafikon 4.13. Struktura ispitanika prema ugostiteljskoj djelatnosti
- Grafikon 4.14. Ugostiteljska djelatnost se oporezuje stopom od 13%. Je li ta stopa prihvatljiva?
- Grafikon 4.15. Treba li oporezivati stopom PDV – a od 25% sve ugostiteljske usluge?
- Grafikon 4.16. Treba li oporezivati stopom PDV – a od 13% sve ugostiteljske usluge?
- Grafikon 4.17. Treba li oporezivati stopom PDV – a od 10% sve ugostiteljske usluge?
- Grafikon 4.18. Utjecaj smanjene stope PDV – a na konkurentnost ugostiteljske djelatnosti

- Grafikon 4.19. Utjecaj smanjene stope PDV – a na nove investicije i zapošljavanje u ugostiteljskoj djelatnosti
- Grafikon 4.20. Utjecaj smanjene stope PDV – a na plaće djelatnika u ugostiteljstvu

LITERATURA

[1] Javor, Lj.: Stope PDV-a u zemljama Europske unije s osvrtom na stope u Republici Hrvatskoj, Suvremeno poduzetništvo, 2, 2004.

[2] Jelčić, B.: Javne financije, RRiFPlus, Zagreb, 2001.

[3] Jelčić, B., Lončarić – Horvat, O., Šimović , J., Arbutina, H., Mijatović, N.: Financijsko pravo i financijska znanost, Narodne novine, Zagreb, 2008.

[4] Jelčić B., Lončarić-Horvat O., Šimović J., Arbutina H. i Mijatović N.: "Hrvatski fiskalni sustav", Narodne novine, Zagreb, 2004.

[5] Kesner – Škreb, M.: Pojmovnik PDV-a, Financijska praksa, 2, 1996.

[6] Kuliš, D.: Oporezivanje potrošnje: porez na dodanu vrijednosti trošarine, Newsletter, Zagreb, 2007.

[7] Mijatović, N.: Stope PDV-a u Europskoj uniji na dan 1. siječnja 2009. godine, Radno pravo, 2, 2009.

[8] Šimović i suradnici: Porez na dodanu vrijednost, Birotehnika, Zagreb, 1997.

[9] Šimović, J., Šimović, H.: Fiskalni sustav i fiskalna politika Europske unije, Zagreb, 2006.

- INTERNET IZVORI

[1] www.mfin.hr

- *Godišnjaci Ministarstva financija od 1994. do 1997. godine*;
- *Godišnjaci Ministarstva financija od 1998. godine*;

[2] https://vlada.gov.hr/

- *Godišnjaci Ministarstva financija od 1994. do 1997. godine*;
- *Obrazloženje državnog proračuna i financijskih planova izvanproračunskih korisnika za 2016. i projekcije za 2017. i 2018. godinu*

[3] http://infos.hok.hr/

[4] www.porezna-uprava.hr

- Hrvatski porezni sustav, Zagreb, 2015.

[5] www.nn.hr

- Pravilnik o porezu na dohodak NN 95/05
- Pravilnik o porezu na dodanu vrijednost NN 73/13
- Zakon o porezu na dodanu vrijednost, NN 47/95., 106/96., 164/98., 105/99., 54/00. i 73/00
- Zakon o porezu na dohodak NN 177/44
- Zakon o porezu na dobit NN 177/04, 90/05, 57/06, 146/08. i 80/10
- Zakon o računovodstvu: NN 109/07
- Zakon o ugostiteljskoj djelatnosti NN 85/15
- Zakon o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave NN 117/93, 69/97, 33/00, 73/00, 127/00, 59/01, 107/01, 150/02, 147/03, 132/06, 73/08, 25/12, 174/14, 100/15

SAŽETAK

Porez na dodanu vrijednost primjenjuje se na ugostiteljsku djelatnost u Republici Hrvatskoj otkako je uveden (01. siječnja 1998. godine). Porezna davanja prikupljena kroz porez na dodanu vrijednost predstavljaju izdašan izvor prihoda za državni aparat dok za ugostitelje čine trećinu ukupnih rashoda poslovanja. S obzirom na to jasno je da na konkurentnost njihova poslovanja bitno utječe stopa poreza na dodanu vrijednost koju treba smanjiti. Da bi se povećala konkurentnost ugostiteljske djelatnosti nužno je smanjiti stopu poreza na dodanu vrijednost na 10%, a tomu potvrda jesu nalazi istraživanja predstavljeni u radu. Predstavljeni nalazi istraživanja prikupljeni su anketom upućenom 15 ugostitelja i hotelijera te 30 turističkih djelatnika. Na temelju nalaza istraživanja definirane su smjernice za povećanje konkurentnosti ugostiteljske i hotelijerske djelatnosti u Republici Hrvatskoj što je moguće ostvariti kroz smanjenje stope poreza na dodanu vrijednost na 10%.

Ključne riječi: porez na dodanu vrijednost, ugostiteljska djelatnost, hotelijerska djelatnost, konkurentnost.

SUMMARY

Value added tax is applied to the hospitality industry in Croatia since it was introduced (1 January 1998). Tax benefits collected through the value-added tax represent a plentiful source of income for the state budget while the caterers make up a third of total operating expenditures. Accordingly, the competitiveness of business caterers significantly affect the rate of value added tax to be reduced. To increase the competitiveness of the catering business it is necessary to reduce the rate of VAT to 10%, a fact certificates are research findings presented in the paper. The presented research findings were collected through questionnaires addressed to 15 restaurateurs and hoteliers, and 30 tourism professionals. Based on the findings of research defined the guidelines for increasing the competitiveness of catering and hotel industry in Croatia which can be achieved through a reduction in the rate of value added tax at 10%.

Key words: value-added tax, hospitality industry, hotel industry, competitiveness.